

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради Української РСР

◆ № 123 ◆ Четвер, 27 червня 1991 року ◆ Ціна 10 коп.

І КІНЬ У ЧИСТІМ ПОЛІ...

Ласкавий вітерець лагідним крилом колише зелені, ще не достиглі, пшеничні поля. На різні голоси співає птаство. На синьому безхмарному небі світить сонечко. Рай тобі земний — та й годі.

(Продовження з 9-ї стор.).

Фото Миколи БОЧКА.

ПІСЛЯ більш як 70-річної перерви в столиці Криму скликано зурнулай — збори повноважних представників кримськотатарського народу. Делегати відкриття його слівом національного гімну «Айт ґитанамі» («Клятва»). Роботу їх благословив імам Кабір Дімаї Саїт-джалил ефенді.

На курорті обговорюватимуться проблеми національного руху і повернення кримських татар з місць переселення на батьківщину.

ПРЕЗИДЕНТ АН УРСР академік Б. Є. Патон вручає диплом генеральному директору дослідного центру геобіогеографії Х. Міамого, професору Х. Міамого, обраному на останній сесії Закарпатського збору АН УРСР іноземним членом Академії наук України.

Після вручення диплома іноземного члена АН УРСР професор Х. Міамого прочитав лекцію, присвячену хімічному вивченню геобіогеографії.

ВЧОРА до Києва прибула делегація Національної народної асамблеї Республіки Кабо-Верде. У програмі візиту: відвідання сесійного засідання Верховної Ради УРСР, ознайомлення з історико-архітектурними пам'ятками столиці України, відвідання спільного підприємства «Папко-Електрон».

У другій половині дня відбулася бесіда між заступником Голови Верховної Ради В. Гриняком і парламентаріями Республіки Кабо-Верде. Докладний звіт про це читайте в наступному номері газети.

УВАГА! Ще раз нагадаємо, що сьогодні на стадіоні «Динамо» відбудеться футбольний матч між командами Верховної Ради Міністерств і збірною Кабо-Верде. Редакція газети «Голос України» встановила приз для учасників цієї незвичайної гри. Яні! Про це ви можете дізнатися, якщо прийдете сьогодні на стадіон «Динамо» о 19 годині.

ДЕННЕ І ВЕЧІРНЄ ЗАСІДАННЯ 25 ЧЕРВНЯ

Володимир СКАЧКО,
парламентський корес-
пондент «Голосу Украї-
ни».

люди, які не мають нічого проти цього, можна було б шляхом всеукраїнського референдуму чи за допомогою імплементу Конституції, а не шляхом рішення про проведення такого референдуму пропонується приймати Верховною Радою. Конституція не дає кваліфікації з правом скасування Указів президента, що не відносяться до Конституції України, а тільки до Конституції цієї республіки. Сам же президент позбавлений можливості оголошувати розпуск Верховної Ради, а це приписано Конституції.

Отже, можна сміливо сказати, що «паузу» перед обговоренням Союзного договору та президентського пакету законів депутати заповіли результативно. Можливо, прислухалися до слів голосуючого: «Чим краще говоримо, тим краще народова Україна». «Гирі» скинули голівки, щоб вони спали не тільки з депутатських плечей, а й не на плечі народу.

Володимир СКАЧКО,
парламентський корес-
пондент «Голосу Украї-
ни».

На , раковому засіданні
тривало обговорення законів
проектів, під час якого вини-
склося чимало слухських про-
позицій. Впевнена, що всі
депутати керувалися одним
бажанням, щоб наш, україн-
ський президент, був кайзером
цим. Втім, мудрість-таки –
за президентом, а слово –
за виборцями.

Світлана ПИСАРЕНКО,
парламентський оглядач
«Голосу України».

Закон передбачає, що по-
літична політика України
проводиться самостійно. І в

Що ж пропокують закон проекти?

Передусім те, що президент обатрнмється громадянам України на основі загального, рівного, прямого виборчого права при таємному голосуванні. Обраним вважається кандидат у президенти, який набрав більшість голосів.

ноу і місцевих рад
владини в разбу-
діву. Податки на
домів та на інші
типів та іншими
дичних осіб, з оборо-
дохода, на фонд
ці кологоспіннів, в
транспортних засобі,
буток з громадян,
нішні і інші подат-
ровні ресурси, за
платний і митний
жовте м'ясо, лісо-
Податки з громадян
до місцевих бюджетів
же, шкільної чатчі,
і інші податки на
цевих органів вла-
щувати нам життя
плечені адн нас самі
продовжимо, так
імо і м, і кше
то чи сдо. А чи до
податків сисема
ішні податки ста-
лі парламент визнач

розпоряджень Кабінету міністрів, актів міжурядових відносин, актів припинення, дій рішень і виконавчої влади на території України, вони суперечитимуть законодавству. Перш за все також щорічні доповіді виконавця соціальних місісних програм, привчє в республіці, прїсність президента та тї міністрів. Визначє президентські повнїщодо формування держорганів, розв'язання

кери мі-
ністерств,
які орга-
нізації СРСР
я, якщо
нашому
вдбачені
проді про-
то-еконо-
ро діяло-
Кабіне-
ються й
вваження
арканих
пктянь

де шляхом все-
референдуму чи
до імпліменту
вклад. Рішення
я такого рефе-
рендуму прий-
нято Радом.
І суд кадля-
скасування Ука-
зу, що не відпо-
вугає інституції, законода-
вчим же през-
идентом можли-
во розпуск Вер-
ховного при-
няти

Лана ПИСАРЕНКО,
Львівський оглядач
«Голосу України».

РАНКОВЕ ЗАСІДАННЯ 26 ЧЕРВНЯ

Що ж пропують законопроекти?

Передусім те, що президент обиратиметься громадянами України на основі загального, рівного, прямого виборчого права при таємному голосуванні. Обраним вважається кандидат у прези-

Сергію Шишчу ~ 80 років

СОНЦЕМ

своїх», численні портрети — все це життя й любов, а отже, правдоподібно й свято. Часом ностальгічно-зажурливо, бо того Києва 30-х років вже нема. Зате є й буде неперемінний могутній дуб, що долонями-вітами прикриває ніжну берізу. І завжди усміхатиметься з його полотон Соляшник — символ України в творчості художника.

У ці дні Сергія Федоровича вітають з днем народження. Поштові відділення турботливо складає телеграми, бо — художника вдома нема. Він в колі друзів юності — за межами міста. Серед них йому теж сосячно. 80-літні друзі не розхлюпали віри в любов — душа в них молода.

Людмила БАРАНОВИЧ.

Художник С. Шишко. Автопортрет. 1931 рік.

нтар

КНУТЬ,
ІДУТЬ

ні Шев-
ні орган-
турино-
сеукраїн-
Ця
місяця
біти. По-
зозацької
ут відбу-
го, козаць-
яток. По-
— для

цькі то-
ло всій
що Крн-
тобто їх
ило, а не
Львова.
ні народ
уникаєш
го — зо-
зацького
вправову-
всі шля-
удулюю-
старини
— на Ка-

ють дніп-
Але що
ебе проб-

овні

овні

овні

овні

овні

овні

овні

овні

овні

овні

овні

овні

овні

овні

овні

овні

овні

овні

овні

овні

овні

овні

овні

овні

овні

Телеграфним рядком
3 Луганська...

ЧУЖОГО ГОРЯ НЕ БУВАЄ

Гроші на викуп дніпропетровського хлопця Валентина Дубини, який перебуває у колонії афганських моджахедів, переказали його матері кілька колективна білоруського району.

ДРУЖИТЬ З ДЕРЖСТРАХОМ

1650 карбованців страховки одержали Петрося, батьки Галчини, яка потрапила до лікарні з переломом правого передпліччя. Не доведи, Боже, таких травм дітям, але неанско релюція страхової фірми Севеодоицеька, кажуть, лідналася на кілька лунктів.

ЖЕРТВИ ДЕФІЦИТУ

У токсикологічному відділенні луганських лікарень — повонення. В окрему групу пацієнтів, схоже, андіяються дачини й впопері заміських горді. Причини більшості отруєнь — необхідність у поводженні з імпортом препаратом «Деціс» для боротьби з коло-радським жуком.

«СОЮЗУ» — НІ!

«На запрошення трудових колективів» Луганськ відвідав народний депутат СРСР, один з організаторів Інтерфронту Естонії та депутатської групи «Союз» Євген Коган. Не вступавши у відкриту полеміку щодо Союзного договору з представниками місцевих демократичних організацій, які зрештою покинули зал, депутат пожуливав, що і у пролетарському Луганську відчувається сильний вплив «удільних князів», спрямований на розвал великої держави.

Сергій СКНБА,
власний кореспондент
«Голосу України».

...3 Чернігова

ВІДАЛИ БОГУ
ШПАЛЬТИ

Цього року благодійний Менський округ виступав у районній газеті «Наше слово» 8 разів, а секретарі райкому КПУ лише двічі. Цей та інші факти ігнорування партійної теми стали приводом для заслушування редактора Сергія Народежа на засіданні ідеологічної комісії РК КПУ. Така арифметика.

ПРОДАЄТЬСЯ «ГРОМАДА»

Незалежна обласна газета Чернігівщини «Громада» вперше анукувана у місцевій Семітський друкарні. Попередні 15 номерів підпільно друкувалися у Вільності та Київській області. «Чи не продається?» — хвилюються читачі. Продаються. У кіосках «Союздруку».

РАДІО БУДЕ ГРОМАДСЬКИМ.
ПІД КЕРІВНИЦТВОМ
РАЙКОМУ

У зв'язку з браком коштів скорочено посаду кореспондента районного радіомовлення у Сосніці. Але при райкомі партії та райвиконкомі створили редакцію радіомовлення на громадських засадах. Редактором затвердили лектора-консультанта РК КПУ.

ЗЕМЛЮ — ...ЖУРНАЛІСТАМ

У газетарів обласної молодіжки зв'язався можливість сіяти не лише розумне, добре, вічне: до 70-літнього ювілею иолгосп імені Шевченка лодарував «Комсомольському гарту» гектар землі. Ринок телер не страшний.

Сергій ПАВЛЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України».

Навколомистецькі новини

ЛЮ ЗНАЙШЛИ В КАПУСНИКУ

Наша розмова відбулася напередодні випускного вечора. Нашого спільного випускного. Ми готувалися до інститутського капусника, в якому Со-мов танцював, співав, грав на музичних інструментах. Паралельно він ходив на репетиції в театр імені Лесі Українки, де грав роль митця Лю у вольєрському «Кандиді». І тут він танцював, співав, грав на музичних інструментах.

Скаржився на атому, проте творчі переважанія були йому явно до владобі.

— Тобі подобається «Кандид»!

— Це буде вистава одночасно і складна і легка, і весела і філософська серйозна. А ще дуже красива. Я гадаю, вона має стати віддушиною для глядачів у наш небагаторадісний час.

— Важко працювати!

— Спочатку було враження, наче борсаєшся у глибокій воді, берегів не видно, і невідомо, куди антигнє, і тут я повинен завдячити режисеру В. Петрову. За вимогливість і терпіння, за те, що він одразу поставився до мене не як до студента, а як до повноцінного актора. Це, до речі, вплинуло на ставлення до мене всіх, хто зайнятий у виставі.

— Ти працюватимеш в одному колективі з власним шефом...

— Микола Миколайович Рущовський — справжній майстер. Грат з ним разом — про це завжди мріяв.

— А як ти суб'єктивно відчув перехід у нову якість: від учня — до фахівця?

— Практично: лочав менше палити під час репетицій... Льову всі люблять. Приймаючі не знають таких, хто його не любить. Йому — повезло. Будемо сподіватися, повезло і театру.

Бесіду з артистом театру імені Лесі Українки вела театрознавець Ганна ШЕРМАН.

На фото: режисер В. Петров знайшов Лю.

Фото Михайла САЧКА.

«ЯК-52» не вийшов із штопора

Впавши у прибережну зону Кульницького лиману, розбився «ЯК-52» — літак, який належав Одеській обласній школі ДТСААФ. Загинули 40-річний пілот-інструктор А. Юрченко і 16-річний курсант О. Тимофеев — учень однієї з одеських шкіл. Вони виконували звичайний учбовий політ, один з багатьох у дракити

Несподівана трагедія

А. Юрченко, який виховав чимало лершокласних спортсменів, цього разу пілот-інструктор, заважаючи на молодість і неосвіченість лідоличного, не демонстрував граничні можливості літана і майстерність пілотажу, та колеги рептом по-

бачили, що машинна увійшла у штопор — і, хоч земля швидко наближалася, чомусь не вийшла з нього...

З'ясуванням причин трагедії займаються слідчі органи і компетентні комісії.

Георгій ВОРОТНЮК, власний кореспондент «Голосу України», Одеса.

Налагоджуємо зв'язки

У ПІВДЕННУ КОРЕЮ З МИРОМ

Ми-ні живемо для Південної Кореї. Чи варто пояснювати читачам «Голосу України», яку мізерну інформацію маємо ми про той багатий, обдарований країною та розумом край?

Перші кроки в напрямку налагодження контактів зробила делегація Українського фонду миру. У складі делегації, що буквально кілька днів тому повернулася з Кореї, — генеральний директор центру співдружності Українського фонду миру Л. Харченко і начальник відділу кандидат історичних

наук О. Федотов. Представники України зустрічалися з парламентаріями, діячами науки, культури. Було створено підготовчий комітет по організації асоціації «Корея — Україна». Про рівень цих контактів і серйозність намірів ділових людей Кореї свідчить той факт, що гості з України були прийняті лідером правлячої ліберально-демократичної партії — її виконавчим головою Кім Юнг Саном, міністром науки і технологій Республіки Корея Джін Х'юі Кімом, конгресменом паном Шинном.

Слід додати, що величезну роль в організації українсько-кореїських контактів відіграє президент компанії «Санленд-Корея» пан С. Д. Хак. Згадаємо: кілька разів він був на Україні, зустрічався з Головою Верховної Ради Л. Кравчуком.

І остання приємна звістка: пан С. Д. Хак оголосив, що виступає спонсором подорожньої групи дітей з Чорнобильської зони на відпочинок і оздоровлення до Кореї. Допомога приходить з півдня...

Микита ВАСИЛЕНКО.

— Всьо чотко!

ЗМОП стереже і кордон

Фраза Остапа Бендера «закордон нам допоможе» перетворилася, схоже, у контрапункт виживання як держави в цілому, так і окремо взятого громадянина. Довідавшись (хто — достеменно, а хто — із чуток) про те, що з 1 липня аводяться нові митні правила, окремі громадяни, власники автомобілів, вишикувалися у 15-кілометрову чергу, яка зростає, за словами заступника голови Львівського обласного виконкому Зенова Котика, у геометричний прогресії. Та-

кого Мостиська митниця ще не бачила. Оскільки її пропускні можливості дуже обмежені, а пасажиропотік сповнений рішучості урвати останній найсолідніший шматок пирога на базарах «ельдорадо», тобто Республіки Польща, тут склалася вибухонебезпечна криміногенна обстановка. По кілька разів на день доводиться викликати «змовців». Пасажиропотік (туризмом тут і не пахне) репрезентує чн не всі регіони Радянського Союзу — від Півночі до Се-

редньої Азії. Облвівікомом проінформував про тривожну ситуацію на кордоні уряд України. Оскільки нову, потужнішу митницю за кілька днів уже ніхто не збудує, хоча про це роками ведеться мова, залишається сподіватися на... нову партію гуманних палиць. Тим часом пасажиропотік дотримується своїх позицій стійко: пірр або...

Оксана ТЕЛЕНЧІ,
власний кореспондент
«Голосу України»,
Львівська область.

ЧАС П

Реєстрація б...
Україні почне...
після ведення...
про зайнятість...

За прогнозо...
Головного управ...
тості та ринку пр...
ка, очікується т...
тат: 300 — 350 т...
них на рік. Вітм...
Савелійович зау...
прогнози можуть...
товані — все за...
того, якими темп...
республіку лосун...

У першу чергу...
безробітним е...
шкіл, профтехуч...
люди, що мають...
ліфікацію, або ж...
вміють нічого...
необхідно вчасн...
тися, аби не о...
межею бідності.

УВАГА! Найб...
том користую...
такі спеціальні...
бухгалтери (з ви...
лерекладачі. Крі...
лрнемствам респ...
необхідні буди...
спеціальностей)...
— без обмежен...

Отже, не суш...
обираючи фак...
— це прислів'я...
мо дуже часто...
ючись над тим...
відповідає дійсн...
відає ж!

ПІШЛ

Матчем моско...
мотива» з «Пахт...
біз вищої ліги...
друге коло чем...
Залізничники пе...
Голи провели...
Кондратьєв (у...
Шкварін з пенал...
кора»).

А московський...
грав пропущені...
го кола. Як від...
зіграв у Владим...
ми одноклубник...
3:3. У господарі...

«ОБК

24 червня зр...
ступні до величн...
кому Компартії...
ли перекриті піл...
пцілі незаконно...
Руху. Товариств...
мови. Стіни при...
пипли плакатів...
здавайся!»

— Мета цьог...
сказав мені оди...
В. Пасічник, —
увагу громадськ...
обкому КПУ.

На його думк...
ня обком парті...
влада мала б...
ефективніше...
містити там ди...
чн навчальний з...
тей.

СКУП

Меткі вітчи...
ки почали ску...
мельні ділянки...
траси, що веде...
Дубне і далі, з...
єю трасою Ізд...

Черговий

ДАЧІ НА СЕЛІ ПАВЛЯЮТЬ!

Проблема зблизька

На межі сидять жінка, уся в чорному. Оперлася рукою на чорну рилло. Нює дітима пригнутися, гмигає носом, кривить личко, але не плаче.

— Хай беруть. Мені вже однаково в гріб тіло, та ж ожесть дитини шкода. Думаєш, одні короткі латки змістять стільки, щоб во-на картоплину мала, росла, не була голодна. Я од пупа, як на ноти зіглася, та пішла в полігон, то й по сьогодні на фермі. Чоловік тридцять років на тракторі працював, цього року помер і по пенсії не довго. Донця торік померла. Ліжкисла сама з оцим немовлям, не знаю, як тепер жити. Немає за що одекнути купити, нема де купити. Сто штурн цегли, щоб піти підлатати, не купили і не випросяли. На труку душити немає. А вони торік цегли нагородили, палаци мурували. І більше місяця дачі немає, як тільки од старого та малого останим одити. Як на ноти зіглася, та хліб держати давати, то не було їх. А тепер як а вода вродилася, та усе як «заслужили», то «заслужили», та усі з правими. А у нас як не було прав, так і нема...

Пекуче олово вночіється з очей, і, пропачуючи борошно на видублений шкряк, гмигає.

**ПОХАПЛИВО
ЗАЙМАЮТЬСЯ
ЗЕМЛІ В СЕЛАХ,
НАВКОЛО СІЛ,
УЗБЕРЕЖЖЯ,
УЗІСЛЯ, УСЕ
ЦЕ БЕЗ ЖОДНИХ
ЕКОНОМІЧНИХ,
ДЕМОГРА-
ФІЧНИХ,
СОЦІАЛЬНИХ
І ЕКОЛОГІЧНИХ
ЕКСПЕРТИЗ.**

рами падає на землю, аж рилла стоїє.

— Він оцю землю пучечками не перебрала, кожному бодилуку аксимуналу! До сонця а нею здорвалася, а зорями процалася, потім зрозуміла, силу її свою вдала. Тепер під дачу мою градку пригнали, бо тут близько до річки...

«Мін» «Воні». Дівчата ситі. Розуміють, ось-ось заневирають. Коліє дилася на «собоуду» і «квіт», а тепер Відразу й не вторгали. Тільки класе сла глина, а по-вожому неспаста й невожому, як ругать. А «мін» як він, де він, скільки нас? І чим відіриватесь від «воні»? І що помик? Межа? Потім стігна на стікву, хто дає межу кожному. Знову заребе більше той, хто зажерливий, нахрипистий, за ним вожакошата лапа, що голошине за інших риваче: «Хочу й мою».

До весняного подлу землі підірвали тисенно, удавали, буши миши зміни не пачували, молили, і цей замор, як і інші, чалитесь на папері. А потайні йшла розкрутка: ному, де і скільки, і за що. Найривачіші, найчужіші для «собоуду» ділянки по селах десятилітним немов тримали в резерві, аж цілі весни їх враз почали ділити, записувати, невідомо, переважно поміж ериджками.

Стомо край колишніх людських горідей, усе відкриті і поділені гаям, що «хоче і може». Погукав мене сюди, в придесьняне село Соболюк, депутат сільської Ради Василь Онуфрієнко.

— Це справу можна було загалогити за п'ять хвилин, і не було б колотих. Треба було лиш трохи «пересукути» ділянку нового сабудоування на кілька метрів. Але із земельтородиком про це не поговорили: тридцять років усе як іє недоторкани. З нами, з місцевими, так не звертаються. А круг них і начальство аксимоном ходить. Сидявцесь враження, що не голова сільської Ради командує земельтородиком, а навпаки. Приджують, перекокують людські горади, як хочуть, а з людьми й не говорять. Тут фундамет зайває, дивись, уже й стоїть. Я дугуєт, та буди, мабуть, виходить з депутатів. Без мене роблять, що хочуть, а я, виходить, наче для прикриття.

Ми думаємо й говоримо про аграрні проблеми, як нам розіясно. Повинальнє Земельного кодексу Української РСР була не тільки парламентська більшість, а й опозиційна і меншість. Журналіст-аудієнція також не остоює стоян. Закон цей, на мою думку,

ну, — мутит, якого сит не бачив. Не залишачи громадянської, селянської прав на землю, забезпечує тим, що сьогодні при влади, аж надто широкі повноваження й можливості утверджувати на землі свої інтереси.

Позаголово займаються землі в селах, навколо сіл, узбережжя, узісля. Усе це без жодних економічних, демографічних, соціальних і екологічних експертиз. За єдиним принципом: хатай, де можеш. Вийшовши, як знають, в раз, зганяють селян, надто тих, за кого нема кому заступитися, з правдіських сідат. А що озамають тисячі дал без оцих споруд на берегах річок, з яких усі п'ємо воду?

На 1990 рік для жителів сіл Литовсько-і сільради Броварського району за фунда було виділено 15 тисяч цеглин. Коли полігнали, виходить по 20 цегли на двір. Проте фонди залишилися незабезпеченими, бо цегли немає. В цей же час на околицях цього ж села вросло понад 750 дачних будинків, на кожен з яких в середньому пішло понад 20 тисяч цегли, тис самих, яких «хочу й мою».

Нинішня сабудоува активність по селах (у приміських та дачних зонах) не тільки не забезпечує вирішення найбільших продовольчих проблем, а, навпаки, відволікає сили й нощи на химерні п'ємьськосторонні процеси, що сьогодні лягають важким тягарем на економіку й тягнуть за собою нові проблеми. Голодними очима ми дивимось на пороки поліції крамничі і ждемо, що ось-ось дачники взятимуть торби не з міста на дачі, а з дач у місто. Та жарно поки що...

Реальна реформа має початись із визнання за громадянами неперушого права приватної власності на земельні ділянки, якими вони користувалися до весни 1991 року. Для цього потрібно провести інвентаризацію присадибних ділянок, встановити зони мей. Право на ділянку має мати тільки право громадян як шлої ділянки, так і її частини. Лише після цього можна приступити до приватизації інших земель. На малій приватизації ділянок зв'язано вузол важких проблем. Тут перевертяться виния господарювати, формується приватна власність, житейсьте давних архаїчних звичаїв і моральних принципів. Мале господарство в мілітарній відорбачі наш загальні проблеми. А над усім — проблема права й закону. Хто ж завітється заводі ферму, коли на очах приватизації предковиті тороді й віддаються під дачі?

Микола ДИВАК, журналіст.

Київська область.
Олександр ГІЯДЕЛОВА.

Бюрократичний
всеобуч

І ЗЕМЛЮ ПРОСТО ВІДБРАЛИ

Шість висококласних механізаторів уже літарку — безробітні, бо директор місцевого радгоспу відібрав у них «сартува» гроші за вирощену продукцію. За те, що кожен з них трудився за десятьох. За те, що ароматі орендного колективу були чі не адвоє аніці від радгоспів.

Орендарій колектив «Ланте» сирпачував і перекупив чоловіків хоч і не молод але з розумом, ріднісному для наших днів запоявистість, аніж підібрав хоч і не в літній далі удоу мій орендарій колективом і дирекцією радгоспу було укладено. «Працюйте, укладіть» — посміхнувся директор.

Втім, і Світій лезабром з «Ланте», розпорядили. Створили власне селянське господарство. А керівником колективу став Сергій Лучера.

Результати першого року роботи колективу були несподіваними. Урожай видався гарним, той ченали повного розоручування. Сергій приніс урожай, який підібрав хоч і не в літній далі удоу мій орендарій колективом і дирекцією радгоспу було укладено. «Працюйте, укладіть» — посміхнувся директор.

Сергій кинув трактор, зівся за мотосилом, паперів. «Знайшов» ще майже 7 тисяч. Після цього в бухгалтерію Лучера перестали пускати з того часу, а почалися «новояванські війна» молодого механізатора з директором радгоспу, з усією сільськогосподарською бюрократією з народним контролем, ОБХСС, судом, арбітражем... Списано-перекисло стоси паперів, перефотобудовано десятки сторі. А результат? Рада трудового колективу радгоспу імені 10-ї партійної прийняла рішення: з землі, техніку, а с-дари відібрати, удоу оренду розділити. От і кінчилось а нового року хлопці з колективу хоч якось заробити. Никто-то треба, а кожного сім'я, і.

У 1989 році шість чоловік виробили сільськогосподарської продукції на суму 400 тисяч карбованців, а в 1990-му — на 800 тисяч. Але всі директориська рать стала супротив. У 1989 році, а в наступних експертів, хліборобів обхорачували на 155, а в 1990-му — на 127 тисяч карбованців. У 1991 році орендарям землі не дали...

Микола КОСИН, Лоазиський район Харківської області.

Селянський щоденник

НА ДУМКУ МОЖЕ І СТЕПАНА ПАВЛОВИЧА

Дивим зустріч письменника-аграрника Степана Павловича. Розбавляється про справи насути. З'ясувалося, що і він, і повернувшись нещодавно з відпочинку. Вийшли на Віниччину і Житомирчину. Степан Павлович під великим «скертом» розозавує майже про голову колоску, а його нікого не пропало: він посіям, ані сіно, і, мабуть, живна будуть благополучними. Пільки погані, що не Віниччину область таких гола — одніми. А в інших землі, заціпнати немає. Другого, третього немає. Подібно картинка, скажу, і в Ма-

льницькому районі на Житомирчину. І коли раніше невелику роботу долали у нас молоді, селянські сім'ї і він, то тепер село постаріло. У Ворсінці, як повідомля місцевий агропродивець, корів додво зник. Як мейто перевижають, то нехай буде, але ж рабін і їхня праця ще нікого не вивели в люди...

Щодо косяків, в тому ж районі, в тому ж районі, а чотирнадцять орендних колективів виникли три. Про фермерів тут лише чули або читали в газетах. Колоски сім «підтримки» нощками цім між промисловістю і аграрною продукцією, ледве ніжогіють. Тому знову в коду горілка, на який поначі тримався заго-

твіля кормів. Щобто після роботи на сільськогосподарській території, і так не в одному колосці. Підхід своєрідний, але навіть такі сім, де косять сіно горіжкою, небагато. Ідуть дощі (це на Житомирщині), а на півдні України сіно мигоріло через спеку. Нагаразд, кануть дожди, від того, що нікого і досі не косять погороду.

Як не мене, всі це ще і від нещастя, нещастя аграрної реформи, а отже, неготовності суспільства усвідомити значущість селян. Так тривають доди, доки ми лише будемо говорити про фермерство чи оренду і водночас душити колоски. Руйнується аграрна руйніть! І суть тут не тільки в заціпнати, пільки (кошів і в них теж), а в виснаженні і виснаженні селянських державних аграрній політиці.

Виктор КОСАРУЧ, аграрний оглядач «Голосу України».

ОБМІНЯВ «КАМАЗ» НА ЧЕРВЯКІ?

«Єдина жива ктота», — так охарактеризував гумус цю ролю томо відносно досліджень живої природи В. Докучаєв. У Харківському сільськогосподарському багаточисленні можна бачити якийсь може побачити ще ту, давно, майже у півтора метра заввишки, брідку чорнолому з розріз. Значно мікро заввишки має Докучаєв у сільськогосподарських вузлах свого часу був створений кафедри ґрунтознавства, через рік за останні шість років пройшла декілька тисяч учнів. Незважаючи на це, наші знамениті чорноземні втрачали за цей час понад третину наявного в них гумусу. І справа не тільки в його процентному зменшенні (близько 3-7 відсотків за часу осесонки до 3-4 відсотків).

Чим ґрунтознавство наукою, зокрема українською, те, до чого ми нині дійшли? Так, ґрунтознавство, зокрема колішній завдячуючи кафедро ґрунтознавства УСГА, вже покійний, професором Андрієм Бразежським. Ще досі багато хто пам'ятає його палілі і водночас найліпші виступи на радах факультету та академії, головним лейтмотивом яких були ці слова: «Ці ж варварі!» — заперечує землю. Ви ж перетворили на мертвий мінерал». То, тому яким знаємо, а світлі ризики, партії та уряди дуже у великій пошані була їхня. Тому з дискусійного професора тільки нахилився, а детері я просто відверто глузував. Та й чим той професор славет? Ніколи монографією, зокрема й такою, як «Роль дощових черв'яків у піднесенні родючості лісових ґрунтів». Про неї мало хто тепер пам'ятає, а те, що вона написана до сьогошнього перекладу «овіть з цієї тематики і вже історична єдина представляє нашу країну, знають буквально одиниці.

Вже давно в Інтер'єр багатих дають МАКУХУ

Давно доведено згубну дію на тварин дію дії інгібіторів—речовин, що містяться, зокрема, в бобових, ішних злаках — бобових макуху, при просмажуванні борошно інгібіторів незначно менше. До того ж і сінтетичні продукти анізодит — олії, ку акумуляції лікофобових промисловості.

Ось чому я одному з членів Архіважого комбінаторського заводу, що на Селянській, історично ліній деревобити сої на макуху. І майже одразу суди впрорся своєрідна «черв'я» з господарства району. Виходячи очевидно: колосок Лівія, не приклад, переробляючи в новоствореному цеху десять тонн севека білого, одержав високоякісну макуху, а не «холодовану» — 800 кілограмів олії.

СОЯ Я МАКУХУ

Конспект «Міжз. зомунізму» Новоселівського району, що на Потівській, виступає ініціатором створення районної системи, зокрема, зв'язавши на себе функції забезпечення всіх

тих західноєвропейських по мешань, зокрема міських, виласили кішки з червоними нафторнісними черв'яками, нуді господарні якішники, залишки їжі та широкі органіку. Одержані такий чиним біогумус виворіне-

Погляд на проблему

тоується для підкормлення домашніх півнів або ж для дачеїся приймаємим дунітам. У відповідних магазинах усієї Європи, крім СРСР та Албанії, бачаючи можуть придбати біогумус. Та ішні натуральні добрива в найрізноманітнішій упаковці. Овочі та фрукти, вирощені без вастосування хімії, поштується значно дорожче, ніж звичайні, але на прикладі не затримуються. І хоч у європейських краях черв'яки давно не дефіцит, політ і ціна на біогумус та ішні натуральні добрива постійно зростають. Сьогодні тонна біогумусу коштує від двохсот доларів і вище, залежно від якості. (Щоб одержати за допомогою черв'яків тонну біогумусу, необхідно до двох тонн ґною з молочної ферми або ж до півтори тонни курячого послідку). Така ситуація викликає, з одного боку, постійний зростання ціни на мінеральні добрива та особові захисти рослин, а з другого, — збільшення кількості відновлювальних організмів. Адже не секрет, що замість наших двох-трьох тонн у висновочокуванні країнах три тони, одну.

Щорічну кількість відновлювальних організмів в нашій країні становить понад півтора мільярда тонн, у тому числі в Україні близько 650 мільйонів тонн, а наш 60 відсотків — рідинний гній. Виворінується у вигляді комівости тільки незначна частина, набагато більше виворінується на поля в нещодо-

товленому вигляді і тому далеко не повністю засвоюється рослинами. Значна ж частина просто анідається у водості або складається, займаючи значні площі та отруюючи наволишні середоще.

Чудово знав про це й Іван Меланіч — голова Івано-Франківської обласної організації. Тому в травні 1989 року він розглянув та й вимілював у польській фірмі «Уніор» стіль мільйонів черв'яків до «КАМАЗ» та пар тисяч мішків. Яким чиним він все перетягнув через кордон, уточнювати не стану. Щодо «КАМАЗ», то за цей своєрідний бартер Іван Панасюк відбувся догалою. Проте вже з осені почав продавати черв'яків усім бажаючим. Попервах так само майже не було. Тому паралельно Іван Панасюк закладає усі райони Радницького Союзу пропозиціями про співробітництво. Результати не заборилися. Сьогодні до складу Івано-Франківської асоціації «Біоконверсія» а тієї ж ішній формі входить близько ста фермерів-господарств та північ регіональних центрів з усієї України (верши — по латині черв'як). Близько половини з них розташовані на території України. Загальна кількість черв'яків «Біоконверсії» становить близько чотирьох мільярдів. До мільярда з них нафторіються у діпротекторській кооперативі «Флора», який спеціалізується, і не без успіху, на утилізації курячого послідку. Отже, початок справи покладаю. Але питання може дати хвалений біогумус?

По-перше, ним неможливо леренаситити землю. Сильні б ви не ввели цього добрива на гектар, землі при-

ме будь-яку ішність. На практиці мінімальною нормою вважається 3 тони. Саме стільки біогумусу на гектар вносять американські фермери раз в 3—5 років, щоб омолодити ґлею.

Уже нині з'явився реальний шанс, нарешті, розібратися з горезвісними ситицями. Нині поступово беруть за горло всі наші міста. Іх би поменшало, нибі при очисних спорудах були створені вермигосподарства, що переробляли б намул очисних споруд, самі стіки, в таюж рештки їжі, паперу, картону, відходи м'ясокомбінатів. Але поряд з ішними чудовими властивостями черв'як має здатність вибрати в свій організм солі важких металів та ішних хімічних речовин. Звичайно, біогумус, одержаний таким чиним, можна буде використовувати тільки для вирощування технічних культур, декоративних рослин та лісових насаджень.

Крім усього ішного, черв'як сам по собі є високоактивним біологічним кормом для тварин, птахів, риби. Виявляється, черв'яків використовують у Японії та Китаї для виробництва ліків, зокрема протипаразитів.

Отакі відомі. А наша реальність? Поки що саме з поточної роки нещадний податковий прес чинить усе ширше. Незрозуміло, багачість продовжує демонструвати в Деркачівському републіці, який уже більш як півроку не спроможений провести ніяк же заплановану техраду по результатах роботи діпротекторської «Флори». (Та й справді, що вона кому така?) Незважаючи на все це, вірою, що біоконверсії органічних відходів жити і розвиватися.

Валентин МОЙСЕНКО,
Інструктор Київської обласпрофради.

Селянський щоденник

нам і взаємноліно вигідні червоні нафторнісний гібриди. Тонни органіків, нерероблених нічим, але 600 кілограмів гумусного добрива. І 100 кілограмів біомаси для відгодулки птиці, риби, ссінєй та бички.

Патрістувал
ЯСИНОВИЙ
керівник групи Інформаци
Держагропрому.

«ЗОРЬ» ЗАВЖДИ В МОДІ

Тепер листів про різноманітні агрофірми «Зоря» стало на мадо. Мовляв, здемо... Але, мабуть, сьогодні, як ніколи, треба відлучити, що з тези і стабільності.

Особливо це відносно по одній з найбільшійших проблем села — переробі. Крім ділення неосередного і селітерного заводу, є тут багато нюансів. Скажімо, разом з американською фірмою «Понар» зевли нафторіальний завод. І вже в цьому році мають від нього 10 мільйонів карбованців доходу. Мабуть,

не менші прибутки принеситиме і власний м'ясокомбінат. До речі, він будуватиме з допомогою німецької фірми. Є і інші місця відпочинку. І то лише початок, бо врештішазо-

рк народжує досейтки. А вже з ними їде дель...

Юрія НЕСТЕРЯК.
На знімку: колосий селянаторі «Пісня Полісся»
Фото «Укрінформ».

ХАЙ ДУ Ю ДУ, АЛЬБІОНЕ?

Югославський уряд дав наказ військам МВС та прикордонним частиним зняти заборону щодо гарантії безпеки чотирьох класичних народних. Позбавляється, що федеральні війська мають розташуватися навколо Словенії.

Сербія і Хорватія, дрогогославські незалежності, зголошені намір створити власні контрполіційно-пропускні пункти на кордоні. Іх імплементація про незалежність на буці змінні федеративні парламенти, який звернувся до армії з закликом забезпечити розколу країни.

Парламенти Сербії та Хорватії зборилися знову для обговорення декларації Сербії та Хорватії.

У Хельсінкі готується парламентський з'їзд Балтійської ради А. Біорн поводить, що питання Прибалтійських держав співпрацювати з членом, незалежності, гарантувати Радянського Союзу. За словами Біорна, питання прав людини в сьогоднішній Європі не можуть бути зняті з внутрішньої справу буди-догодержави.

Заступає президент ФЕВ упродовж у будувати для підписання документа про розпуск цієї організації. Офіційні розпуски відбуваються через преси. Комісія з підписання прийняла рішення про розподіл майна ФЕВ між дев'ятьма країнами, що входять до її складу: СРСР, Болгарія, Румунія, Польща, Угорщина, Чехія, Монголія та в Євстахоні.

За поєднаннями правозахисних організацій Міжнародна амністія, у Лівії білих ан 450 політв'язнів і досі перебувають у тюрмах, незаконно на об'єкти лівійської армії, що проводили законодавчі реформи, ми б забезпечували права людини прав людини в країні.

Більшість у'явлення було заарештовано після 1988 року, коли лівійські керівники Каддафі об'їздили розглядали усію законодавчу систему.

Пони важкі «притиснути» міністерство та дипломати готують стратегію зустрічей на найвищому рівні, «малі човничі» народної дипломатії швидко долають відстані між країнами, містами, родинами, і навіть сінгапурське, темніше на міжнародному терені.

Отак і ми, група дорослих і школярів «члени» клубу «інтернаціональної дружини» з міста Вернішадіпрська по каналах народної дипломатії одержали запрошення від лондонського клубу молодих членів «Кінсел Холл» погостувати в їхніх родинах.

До Лондона ми приїхали аночі. Незважаючи на плітку годівню, в «Кінсел Холл» нас чекали у залі града музика, молоді танцювала, літні пари пили наву, гралися діти. Каша поєва винялака з загальних заходження. Вісім, ознайомство не зайняло багато часу. Лідер вечора Артур Дарлан роздав гостям і господарям програму нашого перебування в Лондоні, і нас «розобразили» по сім'ях.

Автор цих рядків стала гостею шанобливого подорожжя містера І. Місис Кінсел. До того, в Англії такі звертання ажиться тільки в офіційній обстановці (жирі у нас «човничі») і тому Кеонам «нашу» попросили назвати їх на ім'я — Денісом і Хілдзою.

Обом Кеонам по 72 роки, та вигляд у них молодий, молодий. Хілдзо. Чоловік, знаменитий. Воно спортивна, струнка, з гарною поставкою.

Деніс — високий, п'ятихитий, з акуратно зачісаним білим чубом, красивим поглядом сірих очей з-за великих, елегантних окулярів. Він дизайнер одягу з фірми Лондон.

В суботу Хілдза встав дужим, як Накраєт сілі. Деніс ворується у садочку. Сьогодні вони поїхати у гості до сина — напередодні одержали запрошення. Міс запрошення тут не прийнято ходити в гості, навіть до своїх батьків (чи дітей).

У неділю Кеонам запропонували поїхати на природу. «...Аби не отей «виписуваний» хілдз, амальфіка можна моїм сучетникам, то, глянущи на золотата пенісний дім, смарагдові перелістки та байраки, можна ужити, що перебувати не у графстві Ессекс, а десь під Лубунами чи Уманью. Та це на перший

Закордонний паспорт спецора

погляд. Наблизившись до хлібного лагу, фермерської садниці обабіч прозорочистого річки, уявлюючись: ти в Англії, а не на Україні. Це зайняв раз підтвердив характерний діалог між мною і Денісом.

Заключуючись рясною пшеницею, і запитала, чи не можна зупинитися і з'їздити два молюски, щоб показати їх нашим атуралі. Яний хілдз ворується на берегах туманного Альбїону. Деніс спочатку навіть не втягиває мого прохання. А моли зрозуміла, енергійно замахав головою: «Ню, ню! Ні в якому разі!». І пояснив: «Ставати у полі, в такі більше з'являється жовтосі, не можна! Це ж властивість фермера!».

Першу зупинку Деніс проби біла старовинної церквя.

До нас підійшов літній світловолосий чоловік, ожемок, служитель. Висловившись Кеонам, які дивились жабо-мим, запитав хто їх супутники. Хілдза відповіла, і старий британець з радістю і здивуванням вигукнув: «Ю-Ю-Ю Горбі! Перестройка!» — і довод тиснув мені руку. Про Україну, на жаль, він почував уперше...

У мальовничому селі, де ми ануїлювали на обід, у центрі стоїть пам'ятник. «Кому він?» — запитала я у Хілдз. «Земляним солдатам, які загинули у другій світовій війні», — відповіла вона. І додала: «Деніс теж воював у британській армії проти Гітлера. А я залишилася сама з двома маленькими дітьми у Лондоні, яний безперервно бомбили фашисти. Це було так нахально», — зітхнула вона.

Мій батько теж прийшов воювати, — тихо сказала

я. — А два моїх двадцятирічних дідів загинули.

Деніс з розумінням похитав головою.

Ми підійшли до постаменту, навквіт якого полум'я яндала салва. Монумент встановили в 1920 — 1943 році, щоб викарбувати на сірому граніті.

...Перед моїми очима розлягалися нескінченні списки на сірому обеліску рідного села...

На запрошення мера містера Кейсі наша група з англійськими друзями відїїдала мерю.

Виявлялося, ми перші гості з «Росії». Їм, коли мерю, я хотілася, вручили подарунки — петриківський розпис і рушники, він признав, що вже давно чує про «Юкрейну», і для утучнення додав: «Єс. Єс. Київ. Чорнобіл...».

Раз на чотирі роки, розповіді нам за казкою, оновлюється районний парламент. А от від мера рамки жорсткі — він до обмірив лиш на один рік. Попри такий короткий строк перебування при владі, мер назавжди залишається в історії району: його прізвисько, як і попередників, викарбувано

на мармуровій стелі мері. Яний уже не одна сотня літ.

Пони помічник відповідала наші запитання, у залі з'явився сам Кейсі. Тепер він був уже не в анжачному костюмі, а в пурпуровій мантії з соболичою накідкою і посолохоним неземом у руці.

— Це традиційне вітання, — з гордістю пояснив він. — Йому не одне століття, як і наші демократи... Під час офіційних заходів мер повинен з'являтися лише так.

...Згодом воїни готували у дворі клубу свій мікроавтобус до чергової мандрівки по вечірньому Лондону, а ми стояли біля нього, спостерігаючи життя вулиці. Перехожі молила було родині на пальцях, і тому нашу увагу виразу привернув чоловік, що бівав від супермаркету. Його обличчя давалося знайоми. Придивившись, ми пізнали у сірому постаті, одягнутій у снір короткочасті штани і стару шмодку мера району Банкі Дагексхем містера Кейсі. Він ніс в «авоськи» батон хліба, коки-нолу і в'язку банани (їх там косять, а в нас картоплю).

Подиву нашому не було меж. Від задухання ми навіть забули запитати у Йена, чи надється у них мерю, прізвисько якого навчимо занесть в історію, службовий автомобіль...

Прочувочіи кини у пам'яті «пліну» перебування в Лондоні, доводило себе на думці, що попри всі діла, найактивніші країнська лишні від теплх вісюрю у той варієтаті господарств. Ми пізнавали Англію не з слухачів віртуальних мерів, а у спілкуванні з людьми. І зрозуміли, що у них, як і нас, є чимало проблем, тільки стримані британське не скільні багато про них говорити.

Лідів ТИТАРЕНКО, кореспондент «Голосу України».

Еврика!

М'ЯКА ПОСАДКА ЗАБЕЗПЕЧЕНА

Науково-дослідний центр НАСА і відділення «Смітсінґівської групи» фірми «Хенніуелл» завершили роботу щодо створення принципово нової системи автоматичної посадки.

Ця система забезпечує надання членим літання при заходженні на посадку з ложені погодних умов та невідну автоматизовану посадку космічних кораблів. Нині апарати фірми «Хенніуелл» проходять виробство на борту літака «Боїнг-747», як знають спеціалісти, перші результати показують надійність нового пристрою.

ОБ'ЄДНОСЯ БЕЗ БЕНЗИНУ

Фірма «Дженерал моторс» планує наладити свій власний робітничий завод власного класичного автомобіля спортивного типу, який нагадує автомобіль, подібні до тих, що були коначні на «Автомобілі» у Сан-Франціско. За оцінками фірми «Крейслера», автомобілі першого покоління матимуть максимальну довжину пробігу — близько 160 кілометрів. Спеціалісти вважають, що електромобілі можуть сподобатися понутиям за своїми асистами: безшумністю роботи і простотою конструкції двигуна.

СУПЕРКАРАМКА

Група англійських учених розробила простий і недорогий спосіб одержання міцної нарамки, яка має здатність опору під час запалювання.

Вона складається з міцного шару нарізку нержавіючої графіту. Мозний матеріал міцніший від деревини і витримує великі температури при нагріванні.

АКУЛО, БЕРЕЖИСЬ-НО!

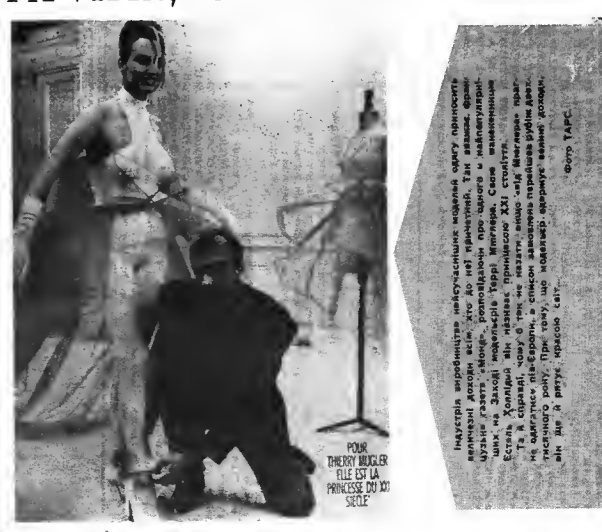
Підприємства американські зчачні з мотопідою по захвату акула розробили електромеханічну систему з'ясування морських іжиків, яка захищає значні запаси сілми з районах масового нування.

Суть нової системи полягає в утворенні наповню планів електромеханічного типу, яка примушує акулу триматися остоорожно району, що оздоровлюється. Якщо дочучення іжиків спробує порушити кризу знайденої загрозю, зона з'являється з ханіалям електроструму незалежної сили.

Система, як заважають її винахідники, спрямована тільки проти акул і не заподіє ніякої шкоди іншим машинам морі.

Погляд

ПРИНЦЕСА ХХІ СТОЛІТТЯ

І КІНЬ У ЧИСТІМ ПОЛІ...

[Продовження.
Початок на 1-й стор.]

—Ось тут і зводиться новий кінно-спортивний комплекс з дитячо-юнацькою школою, — розповідає голова Броварської райради товариства «Колос» Витор Соколик. І переходить на мову арифметики. — Біля граси наші 15 гектарів. Он там — ще два з лозанною. Тут можна збудувати готель, або кампінг, автостанцію. Трохи далі чарівна місцевість площею в п'ять гектарів: га-

йок, озеро. Поставимо будиночки, запустимо у водойму рибу. Все це в розповідю для того, щоб підкреслити, що ми володіємо найціннішим — землею. Але для реалізації задуманого необхідні кошти. Можливо, хтось має їх і залюбки скооперується з нами. Тут, на території селища Калита, можна побудувати кінноспортивний центр міжнародного класу.

[Закінчення на 16-й стор.]

Фото Миколи БОЧКА.

ДІВНО, але сільська місцевість Кубя нагадує Україну. За в'язком, зичивий, кокососерев, Невеличкі села, скати 6, хуторці, невеличкі удюнички під стріху з альмового листя, малювний ландшафт навоко, річки й озера — то все правді України, якщо богочасну, то не таку вже данно, ягадує.

[illegible]

Як ви вирішує Куба проблему? В аграрному секторі не вистає питання про приватизацію, чи про збільшення зарплати? Ретельно, на 60 відсотків, скоротили партійні апарати. Та апарати менше платять, а не працюють. Замість того, щоб збільшувати зарплати, вони збільшують кількість працівників. Звернувшись і до робітників. Збільшили зарплату на 10 відсотків. Замість того, щоб збільшувати зарплату, вони збільшують кількість працівників. Звернувшись і до робітників. Збільшили зарплату на 10 відсотків. Замість того, щоб збільшувати зарплату, вони збільшують кількість працівників.

(Закінчення. Початок дивіться у номерах 120, 121, 122 «Голосу України»).

ПРО КУБУ, І НЕ ТІЛЬКИ

КОРЕСПОНДЕНЦІЯ ЧЕТВЕРТА І ОСТАННЯ

коли до кожної рослини по
трубочці підведено воду з
підживленням.

Тропічна спека. А на полі
двоє чоловіків з сапками.
Десь уділіч бійничий за
прийняти у нас. Виявлюють
буряні біля молодих бан
нових рослин. Знайомимось.
Рей Малет, колишній пра
вник муніципальних орга
нів влади. Зарплата йому,
як і іншим, збережена на
переді, та ще йде доплата
за ароматизацію їжі. Інші
сапак — товариші. Так, всі зго
lossenі суди добровільно.
Від нинішніх своїх домів
виїхали за 80—90 кіломе
трів. Вже в таборі дваємо
ся, що з 246 членів кон
тигенту понад 150 осіб
залили пров. Вони бажать
накази, щоб захистити в сім'ї
місцевості. Почаюся
бульварне життя.*

— Це допоможе і продовольчу проблему вирішити, і попит на житло в містах зменшити, — розповідає директор контингенту Оскар Гейеркея, а недавньому муніципальному викладачу хімії.

САМ табір — впорядкована, засілена квітати територія. Кухня, їдальня, зал для зібрань, меплукун, спальні кімнати, туалети, душова. Скільки порядків? Куди йдуть нагадувати швидше не вмічаєш, а постійне життя. На Кубі увага до людини — не слова, а діла. Нам з гордістю показують величезну платіацію з м'якою травою, де вважати громиами дозрівачах бананів. Врожай збирають цілорічно. Вирощують тут і картоплю, і інші культури. Кавіагентами єлипе. Пріцесі, які їдуть до країни, кожен турист припадає по 1,5 кг картоплі культур. Тільки зрешення автоматичне, все інше — ручна праця. Бо я з палльним скруту, та і спелі

тьох тропічних культур механізації не піддається.

Одна деталь. У складі контингенту майже всі — комуністи. Але секретар парторганізації — не звільнений, працює в полі нарівні з усіма. Контингент аходять до складу держгоспу й йому здає продукцію.

Добровольці влаштувають ся в сільській місцевості серйозно. Для навчання їхніх дітей поруч абуодан сільськогосподарськ політехнікум, кожний з яких має свої плакатції різних культур. Хоча це зовсім не означає, що кожна сільська дитина має одержати саме сільськогосподарськ освітук. Але безперечно розумним є те, що за цією освітук треба їхати на кілька років до міста.

Та в провінції Гааана, не лише в ній, є не тільки державні господарства, кооперативи, але й селяни, які самі володіють своєю землею. Насильної колективізації чи одержавлення Куби не знала. Селян-землеволодільців тільки в провінції Гааана — сотні. На наше прикіння Улемо до одного з них

Зинчайний селянський б
динок. Прими́яння для х
добі й птиці. Великий, а
дружелюбний пес у двор
Старий, добре догляну
«Шевроле». І господар, лі
ніс селянин Гільбермо Вал
дес Перес. Йому за п'ятд
сат. Досить погланути н
його важкі мускуляти ру
з великим вузулатим
пальцями, щоб зрозуміти
перед вами — трудяга. П
ле його одразу за будинко
кукурудза, банани. Ю
маланга, цибуля, часни
паша для вола.

— У мене 23 гекта
землі. Два сини ще ачать
допомагають на кайікул.
Тож працюю разом з дру-
жиною, двоюрідним брате-
м і двома родичами. В гар-

чу пору запрошую 4—
пенсіонерів. Техніка? Н
техіки немає, є лише при
тосування для аесення до
рив. Основна сила — четв
ро моїх вола. Та й що зр
бнш трактором, коли не ви
тачає пального.

Чим допомагає держава? Безплатно прокладає електрику, плативо вчить моїх синів, знає, як жити, і дає грошей, а у жакі безшоштоана мідична допомога. Держава ж і замовляє, врояк як культуру й від мене повільний. Якщо замовлена культура загинула — циклон аби ж явсьє нещастя, — то держава сплачує 65 відсотків вартості вроякю, що пропав. Одним словом, є певні гарантії.

Гільермо розповідає поспішаючи, статегічно. Мабуть, землероби у всіх країнах чимось схожі.

— Чи сплачуєте якийсь даток?

— Так, п'ять відсотків
врожаю.

— Чи можуть ваші сини стати вашими спадкоємцями?

— Безперечно. Я їм пе-
дам і землю, і ферму.

— Хто встановлює за
півельні ціни на продукції

— Держава, Праада, кі-
на років тому завели р-
ки, і можна було продава-
там за аільними цінами.
потім ті ринки закрили,

— А для нас як краще

Гільєрмо замілює
Присутні при розмові то-
ришні з провідними діяч-
ами асоціації дріб-
ноземельних наводять
гументи на користь того,
без ринку в крає. Та Гільє-
рмо не послався на це.
Між а сього ч-
розповідом про китайсь-
аїрант. Там селянин
набирає, кому продати
своїх курей, а хто ви-
Але залежно від цього і
поне необхідний ремане-
пальня на ринку або за-
палання цінами. Наш го-
сподар не відчував, як
казав тут турбується
фермер. Керіянин де-
сяк від часу збавляють
ремо представити до
кооператива, де
мерів. Радяться, виникаю
проблеми, допомагають
вишкірті. І все ж... не
пішав з німців, а з
гільєрмо гільєрмо.

Голова Національної асоціації Ескалона Ререга роздає нам, що відбулося на Кубі відікрив ринок для продажу селянської продукції. За його словами ринок наживався посередники. Продала держава, ринком, одному кооперативу шість вантажівок, що слугувати селян, перенести їх продукцію на ринок. А ті почали шукати вільної роботи. То в ринку те що десь. Так ринку закрили, що посередники надно не наживався.

Ми подумали: так р
того ж посередника м
регулювати податками.
слугуючи селянина! —
ти державі менше, вико
лишу вигіднішу роботу
сплачую більше. Все
можна передбачити в с
ті посередницького к
ративу.

Ка Кубі мислять інакше. Поблизуються забачення окремих верств. Тому я ринку валил та й закрили. Просто Вітя, мій зовсім не претендую на те, щоб роздавати поради. Як чинити — те справа самих кубинців. І це право треба поважати.

Але ось і Гільберто да відповідь на наше запитання. Оглядом спочатку всі співрозмовників, які завели цілу теоретичну дискусію, каже:

— Краще мати право вибору: або державі, або на ринку. Або захотів, то частину туди й частину туди.

І прийнялася дискусія. Особливо, коли до думки Гільєрмо приєднався присутній при цій розмові його товариш, фермер Сімонел Фернандес Мендес.

Отже, заважаючи годуючи кубинці не стали наслідуючи жажливого прикладу радянської колективізації. Шануючи свою селянина, вони дали йому заселитися на ділянку, збирати державне господарство, кооперація фермерство. І навіть необхідність меліорації (а воля Куби нагальна) не зміщує впливу селянина на кооперацію. Хоча в Україні після 2 літ було б меліорувати землі. Вибір лінійної підказує саме жінку. А щодо вільного промислу селянської продукції, жінки не хотіли. Це питання. Під впливом часу. Бо не втрачати головного — ваги до селянина. До його волі.

У нинішньому році Кувейт вже поставила в СРСР більше продукції, ніж одержала (в грошовому виразі). З Ірану ж прибули цитрусові, нікотиновий цукор, ліки. З СРСР тільки пальне. В меншій кількості, ніж раніше.

КУБА має свої т головні структури 38 країнних сату. райна, таким чином, разом а цими структурами, упродовж сьятих півстемства, щоб поставити дукцію в треті країни. Сімо, жме сьогодні Куба, задовольняє всім завою орпедичні присті. Упродовж мети. На Укні ж він є. То можна обати зусилля і спільно гувати. Є я щілья ряд ших взаємозв'язаних пр. Діти сказав, що в Україні виробляє сьогодні 830 діа сучасних ліків... А ж — цитрусові, інші тропі культури, цукор, сир, який можна експортувати за кордон. Україна я про дати цим републікам, а

Куба не шкодує зусиль на лікування на чорнобильських дітей. діляють кошти на це й інші держави, й різні організації. Спасибі! Але скажемо так, як сказав недавно відомий кіноактор Іван Гаврилук, передаючи телегладам частку Івана Миколайчука: коли мільйон не вистачає, то вистачає двох мільйонів обід, двох мільйонерів, і мусить бути робота. Коли ж щось не вистає, тоді бідняк, тоді аже — щедрість.

Куба — країна го-
лодних людей. І — щедрих. До-
шких дітей. Не забу-
ваймо про це. І ще одне. Куба-
нці нас жити, не огляда-
ючи на допомогу СРСР, ра-
ховуючи на власні сили,
багато чого досягла а-
м. Отже, вона може
надійним, невідступним
взаємовигідним парт-
нером України на міжнарод-
ному рівні.

Ігор ГРУШКО
Сергій ПРАВДЕНКО
На фото: члени сім'ї
господарського контингенту
на банановому полі.

БЕЗПРЯМОЇ ДІЇ

Тан очіное Закон про місцеві Ради народних депутатів Української РСР
і місцеве самоврядування заступник голови Запорізької обласної Вачеслав Похвальський

— Тепер цей документ вимагає підготовки актів, коштарів, розробки механізму його реалізації. А це час, якого ми як втратили багато. Очевидно, потрібно було б проєкт Закону направити на розробку в Ради різних рівнів. Переконалися, ми побули б деяких недоречностей. Наприклад, варто було б у статті 20 покласти визначити компетенцію обласної Ради, делегувати їй більше повноважень. Певною мірою дискримінували районні Ради у містах. Скажімо, у Києві, Харкові та й у Запоріжжі є райони, які налічують до 200 тисяч жителів. Це ж справжнє місто, а Закон покладало їй значної частини прав, вибаєв ґрунт з-під самостійної роботи.

Одним словом, виникли суперечності, недовідомості, неясності. А це вже викликає певні можливості для зловживань. Тому я вважаю, що Закон має бути прямої дії. Є ще один аспект того, що цей документ не набрав реальної сили: економіка відстає від політики. Ось, наприклад, у нашій області 18 районів, а 18 із них в дотепі. Нині був енциклопедичний товариш між промисловістю і аграрним комплексом, була встановлена плата за користування землею та зроблено ще ряд необхідних сучасних економічних кроків, то ми б уже сьогодні побули цілком життєвими. І не діяли б в горідин на село як на нахилання. В зовсім іншому становищі були б і Ради. А так заклади брати ґрунт, з чого формувати бюджет, коли продуктів немає. Тут Верховна Рада УРСР записалася з прийняттям рішення, бо багато часу займають ідеологічні суперечки. Переконалися, їх треба винести за межі сільного залу і з'ясувати відносини в дискусійних депутатських клубах. Бо сьогодні виходить так, що політичні амбіції відсторонюють життя людей. Власне те, заради чого й мають працювати депутати. До речі, подібна

вада є практично в усіх Радах. І тут треба шукати компроміс, точки дотику, а не поглиблювати розколування.

Стаття 37. Контракція обласної Ради.

3) розробляє і затверджує обласний бюджет та звіти про його виконання, спирає у встановлених законом випадках обласні органи влади, адміністративно-територіальні одиниці на території області.

Це ще одне питання, яке не зовсім чітко записано в Законі. Й прихильники одноканальної схеми формування бюджету, і які воно повинні коштувати. А що ми маємо сьогодні? Як ми туди, як у Києві нас переконували, що для Запоріжжя досить мати 35 відсотків відрахувань від прибутку місцевих підприємств, а для сусідньої області, наприклад, віддавали вже 70 відсотків. Але ж проблеми, які стоять перед нами, не менші. Ми повинні фінансувати театр, наукові центри, дитячі заклади, вузів, школи... Хто сьогодні порадить, сильні на не потрібні грошей? Тут ми як самоврядування, самофінансування, самоплатування й мови бути не може. Знову треба звернутися до Верховної Ради і прохати допомоги. Ота підтримка державної реакції: у Києві тишуть на нас, ми на районі, а вони теж знаходять його об'єкти.

Звичайно, твиз ситуація мало кого влаштує. Особливо на місцях. Довго ми боролися, однак досить досягли: маємо доволі на те, що Запорізька область буде працювати в умовах експерименту по самофінансуванню і самоврядуванню. Ми вже маємо 590 малих окремих, спільних підприємств, 9 асоціацій і корпорацій. Появляється, що це дає нам 20 мільйонів в бюджет області 20 мільйонів карбованців.

Іти таким шляхом ми націлюємо всі Ради. Тут, очевидно, необхідно перш за все

латати психологію утримання, розбудити підприємливість, ініціативу. З цієї метою потрібно запровадити зарубіжних бізнесменів, співробітників муніципальності поділити на досвідом господарювання. Неще менше об'єктивне, але користь є. Візьміть той же Дніпропетровськ, Васильківську Радю. Там уже люди працюють, відмовляються від застарілих звичок і дитини, в котрості щось прокину. Самі шукають джерела фінансування і спрямовують кошти на вирішення нагальних проблем.

Стаття 20. Функції Рад.

Ради народних депутатів у межах своєї компетенції зможуть вирішувати усі питання місцевого значення, виконати інтереси громадян, які проживають на території, та державних інтересів, впровадити у життя рішення виконавчих органів державної влади, забезпечити виконання законності і правопорядку.

Ми провели інвентаризацію всіх розробок торгівлі, сфери побутового обслуговування і паралельно затвердили комісії по приватизації. Підготували Положення й програму, згідно з якими будемо передавати поки що невеликі крамнички, пункти прокату, податки й т. інше інше у власність громадян. Особливо а переконалися: доки людина не буде безопосередково зацікавлена кінцевим результатом своєї праці, підняти на якісно новий рівень сферу торгівлі і побути ми не зможемо.

Щоправда, мені більше до вподоби термін роздержавлення, а не приватизація. Ми не можемо повернути до тих форм власності, яка була 100 років тому. Це особливо стосується промислових підприємств і землі. Я сам із села і добре знаю значення одностельності та й не лише їхню. А вона полягає в тому, що не може бути земля тільки товаром. Й прихильники успішної підтримки — фі-

насовної і матеріально-технічної — фермера. Але не зможе воно найближчим роками істотно впливати на розв'язання продовольчої проблеми. Можливо, в другому поколінні у нас з'являться справжні фермери. Понім що варто розвинути різноманітні форми господарювання: орендну, кооперативну, фермерську і інші, які можуть виникнути. Це ж стосується підприємств. Очевидно, роздержавлення приведе до появи колективної трудової власності, акціонерної та й сучасної приватної. Переконалися ми повинні доводити те, що йде на користь людям.

Тут у мене викликають смуток два аспекти. На малю, то наслідками нашої ринку, як асбесту за останні роки непрофесіоналізм і задрітність. Чому ми звикли рухувати гроші в чужій кишені, чому не думали, якою великою працею вони даються тому ж фермеру, орендарю? І взагалі важкою вартістю, коли своїм же люди. Платять куги, псуть техніку, ініціють послуги у тих, хто ринком вини з колоску і сам обробляє землю.

Стаття 38. Виключна компетенція Рад.

20) склалася дозволює господарську діяльність або припинення роботи підприємств (об'єднань), організацій і установ у разі порушення ними законодавства про охорону природи, землекористування і використання місцевих природних ресурсів, санітарії і охорону здоров'я, безпеку у використанні трудових ресурсів, а інших випадках порушення законодавства.

Роки двадцять тому Запорізьким можна було пройти в білій сорочці. Нині за рік на голову кожного жителя падає до 350 кілограмів всякого товару. Закон про місцеві Ради і місцеве самоврядування дав нам важелі впливу. Але як ними користуватися? Уявіть собі, закрили ми на короткий час гідро-

електричний завод. По-перше, робітники залишилися без зарплати. По-друге, в місті пропала всяка діяльність. А це області зникли арктиди. А це хліб... А якщо ми зупинимо наш металургійний гігант, який є основою для виробництва зброї, будівельних матеріалів, заводу. Що тоді буде? Штрафи й санкції ефективні а застосовувати до малих підприємств, а великі сплачують їх за свої особливі зобов'язання. До речі, фінансуванні природоохоронних закладів самостійно немає. Хоча ціна тут не і народна, а це і здоров'я людей. Цілком очевидно, що потрібен комплексний підхід, а починати треба з формування екологічної свідомості суспільства і кожної окремої людини.

Цей останній приклад на шотуху на думку, що, якщо навіть Закон про місцеві Ради не виконають, то ми будемо безладними (а це й так має істотні вади, ми переконалися), навіщо було б сподіватися, а він міг би дити. Суспільство, а він міг би дити. До того часу, поки не буде налагоджено наше життя в повному обсязі, окремо зважити на це не можна. Ми не запровадимо безспирітно.

Від редакції. З останньою думкою Вачеслава Похвальського важко не погодитися. Однак варто зауважити, що суспільна система складається з певних частин. Отже працювати нормально вона може тоді, коли кожна її складова дає свій внесок. Як визначене місце і повноваження виконувати притаманні їй функції. Над чим двоєдиним завданням і працює Верховна Рада України.

Що стосується Закону про місцеві Ради і місцеве самоврядування, то думки учасників розмови збігаються в тому, що він несприятливий, разом з тим не до кінця продуманий і поки що не має механізму реалізації. Очевидно, доведеться вносити зміни, доповнення, уточнення. Оскільки Закон не прямої дії, то будуть підготовлені і підзаконні акти.

Разом з тим несторонню ситуацію, коли навіть після прийняття Закону і, здавалося б, обов'язкового його виконання на всіх рівнях мовляло про «експеримент». Можливо, досить нам експериментувати, а жити за нормами «правотворчої держави»!

Анатолій ГЕОРГІВ, перший заступник головного редактора.

ПІДКОПІД КОНТРОЛЮ

Не знаєш, що конфліктна та, вочевидь, така напружена ситуація виникла в селі Олександрівському міському та Київському районному Рад народних депутатів. Причому це — ринок. Не в широкому розумінні, що означає, як відомо, сферу товарного обміну, а у зв'язі з організованою діяльністю державної влади, яка змусила впровадити економічний «базар». Конкретно: йдеться про кооперативний «Південний», що на території Київської області. Однотутення Рада та її виконавчий орган не господарі, бо підпорядкований ринку спеціальному міському об'єднанню, себто — міській Раді та її виконавцю. А це, вважають у районі, тільки на шкоду забезпеченню його мешканців продуктами харчування.

Тому питання про подальшу долю «Південного» було висунуто на сесію Київської райради. Депутати сказали: оскільки нині ринок не наш, селяни звертаються тільки до держави, то частину правують на «Привоз» та «Новий» — тож там і ціни нижчі. А протестують «Південний» лише тому, що тут ніхто не може ні автоматизувати поставити, ні на повільно влаштувати, прикладати не вистачає, санітарний сток — такий смішний... А міське об'єднання ніби цього не бачить, центральний «Привоз» йому більше до душі, ніж віддалений «Південний».

Констатуючи таку несправедливість, депутати райради заклали передній ринку з його комунальною власністю. Отже, заповідили, там не

просто порядок наведемо, а здійснимо спеціальну програму розкошування і вдосконалення торговельних вулиць, докорінного поліпшення побуту і для продавців, і для покупців. А в результаті — попит продовольства зросте, а ціни зменшаться.

Своє рішення-прохання, підприємці посилалися на відповідні статті Закону УРСР про забезпечення самоврядування. Київська райрада направила до Ради міської, та там записалися: не ж що виділи, коли всі райради, на території яких розташовані кооперативні продовольчі ринки, заохочувати за прикладом своїх колег з Київської теми ринками заводів? Навіщо ж тоді таке об'єднання? А з другого боку, закон є закон. Отже голововимо.

Понім в Олександрівський міській Раді під розв'язування, вивчаємо й ми свою думку: якщо люди хочуть, то чому б не піти їм назустріч? Може, саме ти, як що не безопосередково спільються зі своїми виборцями, і справді виділи, як задовольняти їхні запити? А як же, скажете, об'єднання? По-перше, не відомо, чи будуть інші райради наслідувати приклад Київської. По-друге, для ринку — не тільки у вузькому розумінні — може й краще, коли однією контролю стане менше?

Георгій ВОРОТОНЮК, головний кореспондент «Голосу України». Одеса.

ЧИМ ЖИВЕЇ АРМІЯ?

На сесії Херсонської міської Ради народних депутатів прийнято рішення про утворення постійної комісії по захисах з армією. Як депутатів було менше відстав для цього. У місті стігують з життям для військовослужбовців, а також військовий стіг не чарівний. До того ж найближчим часом у Харкові планують розпочати серію «Легенди про переміщення» сюди із Східної Європи. Є й інші проблеми.

Пронизують по сторінках постійної комісії проблеми, однак, не відрізняє. Справа в тому, що дають депутати висловити свої серйозні претензії до військових, до тієї ролі, яку армія часом відіграє в політичних подіях.

Володимир ФІШЕНО.

что «
ворона
И л
облет
кой-то
нышк
своей
кой ги
метат
истово
снаник
са на
кой ви
никан
мере.
Вот
слова,
туть»
главе
ти, ос
том, ч
рез в
душев
чаго.
глаго

не состоя-
ть усе-
ся, с кото-
образоваться
Мы называ-
м действии,
которое
решение сос-
ряд «ошн-
как не ра-
Маркса Ма-
числе и за-
идею,
когда-нибудь
обществе-
Маркс
идею, что иде-
ное соз-
созда-
созда-
действитель-
щей, когда
нается под
головой вы-
Критике это-
го сознания

производства рабочими ассо-
циациями, социальное парт-
нерство, то это все мы най-
дем у Лассалля. И, кстати,
именно об этом было бы ин-
тересно поговорить сегодня,
то есть конкретно и по су-
ществу, а не так, как у Афа-
насьева, у которого тема со-
циал-демократии — это то-
лько повод, чтобы попинать
марксизм.

«Мне представляется, —
пишет Афанасьев, — что ис-
тория человечества и его бу-
дущее определяются отноше-
нием не только — и даже не в
первую очередь — борьбой
классов или партий: опыт
«реального социализма» по-
казал, в частности, полную
необоснованность марксист-
ского тезиса о приоритете
классовых интересов по от-
ношению к национальным».
И дальше, в одном и том же

тив идеологии, и обвинения
писателя Искандера, который
кроет Маркса и марксистов
за то, что они «идеологи».
Опять же получается, что
речь идет о явлениях раз-
ного порядка. Но, дорогие гос-
пода-товарищи, разберитесь,
наконец, о чем у вас речь!

Критическое сражение Фа-
зиля Искандера с «идеоло-
гией» состоялось на стражи-
цах журнала «Огонек». («Че-
ловек идеологизированный»,
1990, № 11). И хотя дело
прошлое, вернуться к этому
стоит, во-первых, потому, что
все позиции до сих пор сох-
раняются в том же виде, а,
во-вторых, все это очень за-
нято опять же потому, что
речь все время идет там о
явлениях разного порядка.
Взять, например, глубоко-
мысленное рассуждение писа-
теля о причинах самоубийст-

точно легковесным по отно-
шению к человеку, предла-
гающему способ выхода из
этих страданий. Психически
ослабленный человек сравни-
тельно легко подчиняется во-
левому напору того, кто уве-
ренно объявляет о том, что
знает истину».

Вот и вся «тайна» нашей
революции! Вот, оказывается,
как оно было! Мы-то счита-
ли, что война, голод, раз-
руха, наглый дилетантизм
правящей верхушки вызвали
мощный революционный
взрыв и распад старого строя.
Низы не хотят жить по-ста-
рому, верхи не могут управ-
лять по-новому. Нет. Все это
только «психически ослаби-
ло» человека, который из-за
этого подчинился другому,
вроде Кашпировского, кото-
рый быстренько убедил всех,

только пролетариат, но и кре-
стьянство, и все трудящиеся
России, — в революции так
или иначе участвовали все
слои русского населения —
начали крушить самодержа-
вие почти безо всякого участ-
тия Ленина и большевиков.
И почему «психически ослаб-
ленные» массы пошли все-та-
ки впоследствии за большеви-
ками, а не за кадетами, у
которых была в руках фак-
тическая власть и все, как
говорится сейчас, средства
массовой информации? Вот
чего не могут нам объяснить
ни Искандер, ни А. Ципко,
ни В. Макаренко, ни Ю. Афа-
насьев.

Никакого объективного
анализа. Никакого развала
экономики, никакого кризиса
верхов, никакого Григория
Распутина, никакого полков-
ника Романова, который под-

логизация проявляется уже
в том, что «идеология» пре-
вращается у него в какую-то
самостоятельную сущность.
Она у него живет, борется,
«правит страной», терпит
«полный крах» («сегодня все
видит, что идеология потер-
пела полный крах»). И во-
обще вся история идеологи-
зируется у Искандера и пре-
вращается в библийский миф
о сошествии слабого («пси-
хически ослабленного») че-
ловека «идеологом» — зме-
ем-искусителем.

Идеологизм, так сказать,
«наоборот» ничем не лучше
идеологизма сталинско-бреж-
невского типа. Хотя послед-
ний, надо заметить, имеет
мало общего с действитель-
ным марксизмом, который с
самого начала выступил как
критик всякой идеологии. Он
лишает нас последних остат-

мим своим
бросает снег
на долгий
путь разви-
лапильный
тапильный
моосущест-
и сделал э-
идеологии.
ждать ком-
даже если
его, он буд-
Как-то слиш-
не будет пер-
слишком я-
своего совер-
то другим и
ротным путе-

Нн один ч-
лаблений ч-
не думал, ч-
иле Шаляпи-
или все буд-
В каких к-
книгах проч-
дер? Ведь т-
не найдешь
софском сл-
дакцией Рос-
и в «гениал-
нии товари-
«Крвтом н-
мунизме не
но даже Ал-
будет пет-
низм возни-
движение у-
доленных, п-
цель освоб-
эксплуатаци-
Для чего?
жизни.

ИДЕОЛ-
ляется
есть в
го
ворен
ка. Скаже-
плачем го-
ми по вс-
расстрелян-
бурге, то на-
рабочих, ра-
Дворцовой
ря 1905 го-
силь оконча-
вор, надо с-
купность фа-
тельств. И
метод Мар-
чтобы при-
тельные про-
мой «общес-
ностей». Пр-
человечески-
обществе, г-
венно не р-
ется чистей-
мом. Хотя з-
того, что н-
или являетс-
важное пред-
совом харак-
Свободным
может быть
но верное о-
вующей со-
тельности. К-
нашем обще-
ют ли в нем-
ные и люди
служению по-
благами цин-
вопросы, на-
на дать нсу-
вет обществе
не конструи-
тн» и «иде-
Это дело р-
фии, искусство
Все это с-
летанским
коммунизмом
Шаляпина б-
Если идея
вратилась в
вающую при-
незаслужен-
прохиндейст-
то именно
положение
завуирова-
предвещать
выдавая ее
вершинство
искусства. Д-
даже сам-
«идеолог»
думался.
уйти от фа-
«ценностями»
лами, по су-
гизм, каким-
ными «анти-
мотивами н-
ся в данном
И пора пер-
марксизме
му словарю
му курсу».

Мал, Вась-
ков научного метода в обще-
ственных науках и способст-
вует распространению всяко-
го рода социального заха-
рства и шаманизма. И не слу-
чайно современная общес-
венная наука в странах с
«демократическим режимом»
в гораздо большей степени
таготеет к марксистскому ме-
тоду, чем у нас.

Вот так получается и у
Искандера, который, по его
собственному признанию, изу-
чал марксизм по «Философ-
скому словарю», из которо-
го он с удивлением узнал,
что «Краткий курс» — «ге-
ниальное произведение това-
рища Сталина», а судит обо
всем как бог Саваоф с вы-
соты своего заоблачного трона.
Взять, например, его рассу-
ждения про коммунизм, про
талант и про Шаляпина, так
ведь животны надорвать
можно. Только послушайте.
«Совершенство таланта са-

Григорий МАРЕЕВ

ВЗГЛЯД НА ДИЛЕТАНТИЗМ

ую обшир-
работу под
идеоло-
ная работа
литературе,
стью посвя-
логизации»,
ожного соз-
ренко счита-
можно, что
ист», и, вы-
гда будут
вывернуты.

—это фак-
т уходит на
общее исклю-
чения, а на
ступают ам-
манство, то
гизм в худ-
того слова.
обобщающе-
помощью пе-
простительно
е, тан ска-
увлечение,
живного сло-
совершенно
ученому че-
физик, эко-
рик. В этой
то поразили
местные
Ю. Афа-
«Социал-
ремени в Ев-
XX и мир».
зять, напри-
ркс стоял у
ременных те-
х себя со-

и это долж-
школьнику
ик до Мар-
е время бы-
но искать
иден в Биб-
афанасьев.
Иногда надо
всех социа-
ний Маркса,
Моран. Нар-
ю с социа-
— Энгель-
социальности.
связанные с
Гесса, Лас-
Герцена.
И если взять
надую соци-
то она, по
однаковой
своими ду-
и Маркса с
ассалля, хотя,
ее продол-
ства, чем
идею взять,
на. Идея
ден, как идея
государства
внешних преоб-
судств

абзаце еще два раза «пред-
ставляется».

Хорош был бы Маркс, ес-
ли бы он сказал: «Мне пред-
ставляется, что борьба клас-
сов характерна для преды-
стории человечества, когда
человек еще не выходит за
пределы животного сущес-
твования». Во времена Мар-
кса это было уже фактом. И
Маркс, как всякий серьез-
ный ученый, исходит из фак-
та, а не из того, что «пред-
ставляется». И потому Маркс
не приписывал себе открытия
этой борьбы. Это тоже факт.
Но это состояние классовой
борьбы Маркс никогда не
считал идеальным состояни-
ем общества. Идеалом для
него было «обобществившее-
ся человечество», иначе го-
воря, человеческое братство.

Что же касается приорите-
та национального по отноше-
нию к классовому, который,
как «представляется» Афа-
насьеву, подтверждается опы-
том «реального социализма»,
то именно этот опыт показал
и показывает, что там, где
национальное берет верх над
классовым, там летит
кровь... И уж если исходить
не только из опыта «реаль-
ного социализма», но и из
опыта история, то что такое
идеология (и практика) гер-
манского национал-соци-
ализма, как не выражение
приоритета национального?
Кан раз именно там все стро-
илось на этом приоритете, на
идее превосходства нордиче-
ской расы. И бы сказал, исто-
рику полезно знать историю...

Неловко как-то читать по-
литрамоту доктору истори-
ческих наук, но я готов крест
целовать (хотя и атеист), что
его публикации подобного ро-
да не служат «идолу прав-
ды».

ГОВОРЯТ, что где-то не-
давно состоялся все-
мирный слет астроло-
гов и всяких колдунов и
прорицателей. Цель в
том, чтобы согласовать как-то
свои предсказания. А то по-
лучается, что все предска-
зывают по-разному, даже наобо-
рот. Тан вот, всем хулиателям
Маркса надо тоже собраться
на всемирный конгресс, что-
бы договориться, в чем кон-
кретно надо его обвинять. Ина-
че получается каная-то стран-
ная несогласованность. Имен-
но такая идея приходит в го-
лову, если сопоставить обви-
нения уже упоминавшегося
Макаренко, что Маркс про-

ва в странах с «демократи-
ческим режимом».

«Внешне парадоксально, —
пишет он, — что в идеологи-
зированном обществе при
всех невероятных трудностях
существования процент само-
убийств гораздо меньше, чем
в странах с демократичес-
ким режимом. Но если вду-
маться, все правильно. Са-
моубийство — следствие ощу-
щения личного краха. Что-
бы ощутить личный крах, на-
до быть личностью».

Выходит, надо бороться за
демократию, чтобы ощутить
свой личный крах и... уда-
виться?! Выходит, чем боль-
ше демократии, тем меньше
население?! А мы говорим:
больше демократии, больше
социализма! Нет, уж лучше
тогда «идеологизированное
общество»!

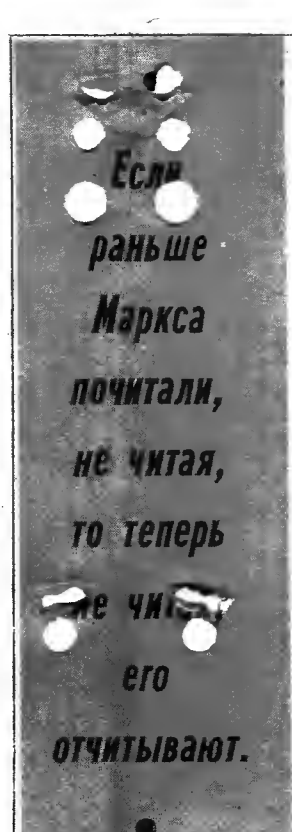
Фазиль Искандер даже не
замечает, в какую диалекти-
ческую ловушку он попада-
ет. И все потому, что речь
идет о явлениях разного по-
рядка. Искандер не просле-
дил и не показал, канова все-
таки конкретная связь между
«демократическим режимом»
и «ощущением личного кра-
ха». Связи этой он не отри-
цает. Но в чем она? Ответь-
те, дорогой инженер челове-
ческих душ.

Нет, не простая это шту-
ка, идеология. И обращаться
с ней надо аккуратно, а не
твк, как Афанасьев и Мака-
ренко.

Не разобравшись в том,
что это такое, Искандер сам
впадает в идеологизм худше-
го рода, когда пытается
объяснить нашу историю. Вы
только послушайте эти ска-
зочки про «идеологию».

«Сегодня, оглядываясь на
наш исторический путь, — на-
чинает свою печальную по-
весть Искандер, — мы с
изумлением думаем: как мог-
ла идеологическая, утопия
столько лет, править стра-
ной? Как она пришла и влас-
ти? Неужели наш народ был
изначально поражен генети-
ческой склонностью верить в
мессианские мифы?»

Нет, конечно. Чтобы иде-
ологическая утопия стала на
достаточно большое время
привлекательной для доста-
точно большой части нации,
нужны были определенные
исторические условия. Нуж-
на была кровавая изнурите-
льная война, разруха, голод,
распад старого строя. Стра-
дание, это каждый знает по
себе, делает человека доста-

что «будничник» прозвонил
вовремя».

И Ленин, оказывается, не
объективный теоретик, а ка-
кой-то «психически ослаблен-
ный» фанат. «Ленин при всей
своей невероятной тактиче-
ской гибкости был пламенным
мечтателем! С религиозной
истовостью он верил в мес-
сианскую роль рабочего клас-
са на земле. Эта вера, цел-
ном вычитания из Маркса,
никак не соответствовала дей-
ствительности, по крайней
мере, в России XX века».

Во-первых, дорогой мастер
слова, веру нельзя «вычи-
тать». Во-вторых, при чем
тут «вера» вообще? Тактика
марксизма и большевизма во
главе с Лениным, в частно-
сти, основывалась не на «ве-
ре» в рабочий класс, а на
том, что этому классу в гря-
дущей революции терять не-
чего. Ну и, наконец, самое
главное: пролетариат, и не

пясал отречение, как эска-
дрон сдал, никаких неудач на
фронте. Ничего этого как
будто бы не было. А была
«вера». Была «мессианская
идея», были «идеологи» —
большевики. И вот от них-
то все пошло-поехало. На что
рассчитывают авторы этой
новой историсофии, — непон-
ятно. На «психически ос-
лабленных» людей?

«Отречение от идеологиза-
ции не должно превращаться
в новый вид идеологизации,
в новую ненависть». В этом
Искандер абсолютно прав!
Абстрактное отрицание лю-
бой общественной формы
всегда дает в результате что-
то уродливое. Но Искандер
отрицает идеологию именно
абстрактно, совершенно не
отделяя праведное от греш-
ного, и потому его «отрече-
ние» от идеологизации» обо-
рачивается самой настоящей
идеологизацией. И эта иде-

ков научного метода в обще-
ственных науках и способст-
вует распространению всяко-
го рода социального заха-
рства и шаманизма. И не слу-
чайно современная общес-
венная наука в странах с
«демократическим режимом»
в гораздо большей степени
таготеет к марксистскому ме-
тоду, чем у нас.

Вот так получается и у
Искандера, который, по его
собственному признанию, изу-
чал марксизм по «Философ-
скому словарю», из которо-
го он с удивлением узнал,
что «Краткий курс» — «ге-
ниальное произведение това-
рища Сталина», а судит обо
всем как бог Саваоф с вы-
соты своего заоблачного трона.
Взять, например, его рассу-
ждения про коммунизм, про
талант и про Шаляпина, так
ведь животны надорвать
можно. Только послушайте.
«Совершенство таланта са-

ХОЧЕТЕ НА КУРОРТ?

Телефонний діалог до редакції. Співрозмовник жіночий голос.

— Місцеві суботи Центральне табеліація - у програмі 4час поведінки, мій те-лефон у санаторій Ірину на од-ного відпочиваючого дають лише по 6 грамів м'яса... А де-що решта, шість грамів м'я-са? Санаторій - там це 13 грамів м'яса і 4 грами масла на добу... Скажіть, чи на мар-тін Збіранова з малою донь-кою не курорт... Там їздити чи не їздити?

Що відповісти? Нещодавно журналістські справи привели мене до сло-вадзеського санаторію Іме-ні Артема, який розташова-ний у райському куточку природи на березі Свіверсьо-го Дніпу. Лікується тут пе-реважно шахтарі Донбасу, а останнім часом і "чорно-більці". Зрозуміло, що мі-зерніями грамами м'яса їх на-лог не поставили.

— Як з харчами? — запитує толовий лікар санаторію Азлу Пономарючу.

— Загалом, нормально, — відповідає. — Вилучуємося... Якби надіялися лише на фондове господарство, напевне б не вийшли... Отож, уклали

угоди з місцевими господар-ствами, торговельними орга-нізаціями. Наші співрозмов-ники допомагають їм, вони — нам...

Шахтарі підтвердили: доб-ре харчують і добре лікують у цьому санаторії! — одному з численних оздоровчих за-кладів профспілки республі-ки. Як справи з інших са-наторіях?

Це запитання було в цент-рі уваги своєрідного «курсо-го» з'їзду за який мій роз-мову з кореспондентом голо-ви Української республікан-ської Ради — у управлінні курортів профспілки Ми-хайло Лобода, його перший заступник Едуард Колесник, інші профспілкові працівни-ки.

— Питання «хати чи не їздити на курорт», — каже М. Лобода, — необхідно роз-глядати комплексно. Це не тільки, що повсюдне узагве-дження ринкових відносин, піднесення отовних і роз-пробних діалогів на прохоті хар-чів, а й товари дорожні не-обхідності, на транспорті і побутові послуги бачимо вва-ряти і по організації відпо-чинку. Чужина з 1 липня ді-ти на путівки в санаторії зро-стуть у 4,1 раз, а в будинки відпочинку — в 4 рази. Як-що, скажімо, путівка до-стоїть 160-180 карбован-ців, то тепер віддає 600 — 700. Ціна престижних путівок збільшилася в 4 до 1000 карбованців.

Профспілки визнають за-ходів, щоб у цих умовах хоч частково відшкодувати збитки, інші займають люди. Зокрема, Рада Федерації не-залежних профспілок Украї-ни прийняла рішення до від-починку з'їзду наявних путі-вок у санаторії, паліації за-лікуванням, на амбулаторно-курортне обслуговування та з курортні місця лікування не давати безплатно. До 80 від-сотків путівок буде з опла-тою лише десяти частини їх фактичної вартості. У проф-спілках панують як будин-ки відпочинку 10 «відсотків путівок має видатися безп-латно, а інші — так пере-важно за десятку частку їх фактичної вартості. Зрозумі-ло, що одержати пільгові пу-тівки може лише невелика кількість профспілкових організа-цій. В усіх інших випадках — плати гоїтково повну ці-ну.

Щодо харчування, — зазначає Е. Колесник, — тут теж мало радощів. Особ-ливо в оздоровчих закладах Криму. Місцеві органи влади прийняли рішення не забез-

печувати своїми продоволь-чими ресурсами розташова-ні на півострові «чужі» оздо-ровчі заклади — союзні, ре-спубліканські та й А. до Криму лише за путівками профспілок чомісяки приїз-дять понад 30 тисяч трудо-лиць. Як же нагодувати цих людей? Отож і трапляємося, що м'яса і масла ноді при-падає на добу дійсно по кіль-ка грамів. Як не дивно, угоді Криму лише за путівками рішення кримчан, а ціткої системи постачання курорт-ників продовольством доки не-має, не відпрацьовано. Мож-ливо, зрозуміло, й тут керує-ться диктатором ринку, але то-ді ціна на лутівки підніснотсь до 5 кілля разів.

Мове, така ситуація лише в курортній системі профспі-лок? Цікаво: як у санато-рії об'єднанні «Українсько-оздоровлення», Міністерста соціального забезпечення ре-спубліки, інших відомств? Відповідь: прибуток одна-ково, і тут путівки з 1 липня до-рого розпорожують вчетверо. Капринлад, в кол-лективі оздоровчих закладів тепер констатуватимуть від 600 до 900 карбованців. Пе-редбачається, що значну част-ку їх до 700 відсотків — надаватимуть сілським трудовикам на пільгових умовах — за 60 — 90 кар-бованців, решта жина оплату матиметься за рахунок Цен-трального фонду страхування колгоспників. Міністерство соціального забезпечення УРСР і в цих умовах споді-вається інвалідам і ветера-нам Великої Вітчизняної вій-ни, а також прирівняним до них пенсіонерам одати пу-тівки безплатно. Зокрема, у власні санаторії — алуш-танський «Ветеран», кінськ-ий «Перемога» та інші.

Якжу «співдається», мо-ситуація з кожним днем ус-кладнюється. Місцеві органи влади у курортних регіонах кинути так обкладати різ-ними податками оздоровчі заклади, що бататом з них важко буде й вийняти. Зокре-ма, в Криму встановлено дра-конівські ціни на оренду землі. У районі великої орен-дари, наприклад, в районі 237 тисяч карбованців. У Савато-рії — 187 тисяч.

Узяти собі так на-тині, як же задугою фінан-сово-економічним відділом «Українське оздоровлення» і в я-Кіна Борисенко, — наш злу-штинський санаторій «Золот-ний колос» за три гектари території, на якій він розта-

шований, має платити понад 700 тисяч карбованців щоро-ку, а його річний прибуток становить лише 200 тисяч карбованців! Чи не занадто, чи не занадто? «Не заплатите, — страхоту місцеві керів-ники, — конфісковано! До-ведеться або різно підняти ціну на путівки, або ви-знати себе банкрутами».

Ось це приклад. Власні Кримські АРСР заклади від об'єднання пі-терських таборів санаторного типу «Юній лівинцеві» пла-тити повсюдну оренду в розмі-рі 45 мільйонів карбован-ців. А всі основні фонди об-єднання оцінюються лише в 42 мільйонів карбованців. 2 мільйони — це тільки на та чи й у боргу залиши-ся. А тут же мають оздоров-люватися діти, врячені чо-рноробівським димом.

Ліосомська Рада на-родних депутатів прийняла рішення брати з кожного від-почиваючого в місцевій ку-рортній зоні щодня по кар-бованню кна утримання лі-сопарку». Тобто, купив пу-тівку, то доплати до неї ще 24 карбованці. Оце слово, не місцеве самоуправління, а місцеве самоуправство!

Керівники оздоровчих за-кладів і об'єднань, з якими довелося зустрітись, зели доноси про пенсіонерів, зат-рачених днів курортів респуб-ліки. Одні вважають, що не-обхідно взяти всі санаторії, навантажити будинки відпо-чинку в одні руки, від нача-ло Державного Комітету при Кабінеті міністрів при УРСР. Інші пропонують пе-редати всі оздоровчі заклади профспілкам. Треті творять про можливість їх приватиза-ції. Висновок є неспірливий, питань, так би мовити, міс-цевого значення. Скажімо, фактично-меліни терять, що найважливіша в республіці зона для оздоровлення дітей — це ра-йон Скадовська. Але поруч рисові поля, які в резуль-таті хімічної обробки рисов-них чехів неможливо заборуд-нюють цю зону. І нікому не-ришати, що доріжки, рис-чи наші діти. В уже загуда-ному санаторії Імені Артема, що на Свіверському Дні-пу,

ша проблема. Розташований він на території Слозіван-гійського історико-архите-ктурного заповідника, де ко-лись був Санаторій для мо-настир. Тепер служилі куль-тури збирають підписи ві-руючих під нимого, щоб ви-свідати заповідник і пере-влад. Як кажу, не по-можому. Бо немає більше такого історико-архитектурного до-нечнни, де б понад 8700 трудящих, переважно шахта-рів і учасників ліквідації атом-ної катастрофи в Чорнобиль-АЕС, мали змогу широкую про-катити профілактику й ліку-вати дуже специфічні недуги. Така ситуація сприят-лива оздоровчих закладів придбати не лише харчо-ві продукти, а й кінці, посуд, бі-лизну, інші вкрай потрібні речі.

Думаю, що розв'язувати всі ці проблеми буде в лег-ше, якщо в республіці, де ко-лись був Санаторій, статус курортної зони. Це — справа законодавців. Во курорт не привалять до од-ного оздоровчого природо-регіону, а власність всього нашого народу.

Кілька слів про теперіш-ню економічну ситуацію на курортах республіки. Воно неможливе, стверджує заступник толового дер-жавного санітарного лікаря УРСР Микросла Мухарєвич. На Чорноморському уз-бережжі цітні пляжі в райо-ні Феодосії й Судаку, у при-морських районах Мико-лаївської області. Нормаль-но на пляжах донецького Приозар'я, зокрема і в межах Маріуполя, у Криму, в райо-ні Алушці, закрито 8 пля-жів, серед них і місцевий у Сімферополі. Також за-крито 8 пляжів у Криму, в «Криворізь-ській гірничі», «Настрольові». Не працюють пляжі в Оренді, де влітку та інших міс-цях. Головна причина — ін-тенсивне скидання в море неочи-щених відходів міської на-валізації. З цієї ж причини за-крито 5 пляжів у Одесі, усі пляжі Вілгород-Дністровсь-кого лікняку. Отака неприва-бна картина.

Там їздити чи не їздити на курорт?

Хай кожен вирішує сам. — у урахуванням нової ціни пу-тівок і кінтінгів на транспорт у оздоровчі заклади, можливість ходити на курортний ринок... Одна моє добра знайома ска-зала з цього приводу:

Скажано все дорого, а хочеться!

Володимир ЧЕРКАС.

Візьмемо для прикладу сі-м'ю Бориса Котовського. Проїхав вітну, відслужив два десятки років в армії, тільки не віддав кісточки Імені О. Довженка.

Отримали Котовські три-кмітатну квартиру по вулиці Довженка, 4а, і заклади по-людились. По кімнаті віддали двома дітками, у третій — самі. Та прониклились од-ного весняного ранку, а дочинця кімнати у воді, стіни в патьоків, штукатурна ось-ось впаде... Звичайно, до цього тут не все було га-райд, особливо взимку. Кім-ната наріжана, холодна, те-мпература вночі десяти гра-дусів не піднімається, зранку стіни в іль... Та такого ще не бачили.

27 червня 1991 року. № 123

Нуль уагги

КВАРТИРА Є, А ЖИТИ НЕ

Візьмемо для прикладу сі-м'ю Бориса Котовського. Проїхав вітну, відслужив два десятки років в армії, тільки не віддав кісточки Імені О. Довженка.

Отримали Котовські три-кмітатну квартиру по вулиці Довженка, 4а, і заклади по-людились. По кімнаті віддали двома дітками, у третій — самі. Та прониклились од-ного весняного ранку, а дочинця кімнати у воді, стіни в патьоків, штукатурна ось-ось впаде... Звичайно, до цього тут не все було га-райд, особливо взимку. Кім-ната наріжана, холодна, те-мпература вночі десяти гра-дусів не піднімається, зранку стіни в іль... Та такого ще не бачили.

Голова правління житло-обудівельного кооперативу «Екран-3» А. Аболія завіт-то, щоб силести акт, відба-вити з «Землі» і знати, мож-ли спеціальний курс водою по-навалять? Ремонтом тепер займається сам, квартири за-виплатились... От і почалася з-тоді по біганини. Від ЖБК до рай: та міськвиконкому, аудит — назад додому і зно-ву в ЖБК. Довго добувалися експертизи. Наприкінці 1989 року прийшов експерт — ін-женер Кіськівського міськвико-ному І. Напро. Все отля-нува. Мабути, не хотілося й-ноу брати на себе зайвий на-під, бо написав у висновку, що в квартирі на момент об-

стеження «востісті немає, стоїт П задовільний. Вогнесті, інстан, мовляв, від промер-зання через нестачу тепло-технічних якостей. Для поліп-шення стану необхідно зере-дині області кімнати плати-ти по 1000 газу: чи перебі-ноу тошнічно 50 міліметрів і заштукатурити.

Показали Котовські до-дому з комітетом будинку і голові правління коопе-ративу, а ті руками розпо-ділять: «Де вляти це по-но-ч газу?». Пообіцяли області кімнату із довжінного до-цеголо, та так два роки і об-кладають... Старша дочка, ін-валід третьої групи, пере-сидється на зиму-весну в кі-

нату батьків, у молодшої на-родився син, якого також у-холоди не залишили. Мисля-вось. Зараз не... 6 липня ми-поти. Чобу не вжити. Но-товська обласність... Тепер починають усі юнкя просити, кабути. Кімната служить ті-пінсь для «примусу» числен-них комісії. Приїждуть, поди-вляться, підуть. Результатів ж-ніяного. Ка чертову заяву в міськвиконком, кісткуючи ці ЖБК приходить чергова від-

Кичим бюрократів не «про-б'еш, Грубо качуки, «нахва-ля на всіх і комендант буди-ннику Олена Кісикенко, і но-вий толовий працівник «Еври-ку-3» Ліна Акаловська. Жи-

в'я, як хоче, куртяться, як знає. Ніхто вам не допомо-же...

Залишили інвалід війни, його дружина, діт донця й онук біла робити ночов. Ні-хто їм «не сниться». Тільки в одній кімнаті, що те-пліше буди, Ремонт ніхто не береться робити, бо стіна во-лого. То починає жити, що-зобачити життя — умови од-накові.

Дивно, що війна цих заяв і відписок не набридла нікому, крім Котовських. Невже ні-хто і не вважає, чи не здо-гадні будинок, що відпо-відає за його стан? Мені у-всьмаму рад відповісти знайти не вдалося. Може, через та-зету пошастить?

Андрій БОРЧІНО, деж «Голосу України». Київ.

Відлуння події

Після аварії на ЧАЕС з 30-кілометрової зони була евакуйовано понад 100 тисяч чоловік корінних жителів, а повернулося назад самовільно близько 1200 осіб.

Ці дві бабусі
живуть нині у селі
Париківі

**Фата Олександра
ГЛЯДЦОВА**

**Фата Олександра
ГЛЯДЦОВА**

**Фата Олександра
ГЛЯДЦОВА**

**Фата Олександра
ГЛЯДЦОВА**

**Фата Олександра
ГЛЯДЦОВА**

**Фата Олександра
ГЛЯДЦОВА**

Ще раз підтвердилася стара істина: немає нічого таємного, що б не стало явним. На одному з чергових засідань Верховної Ради УРСР голова Комісії з питань чорнобильської катастрофи В. Яворський задав про приховану адг громадської катастрофі аварію на ЧАЕС у 1982 році. «За масштабами, — сказав він — це не можна порівнювати з трагедією 1986 року, але виді «активності» за межами промиславництва був великим». У зв'язку з цим повідомленням я попросив Володимира Олександровича відповісти на кілька запитань.

— Яку саме аварію аналізували на увазі, виступаючи на сесії, і що тоді сталося на авіації?

— Нв першому енероблоці після планового ремонту пускали реактор. На самому початку робіт, майже щодня, витрат водні уніи з технологічних каналів мільйони перетнули подачу олодження. А в днх каналів стоять уранові зборники, виділяють тепло, тож без них можуть розігрітися до 100 °С. Так і сталося. Стінка каналу зруйнувалася, паливо вийшло у графітову кладку, й через систему очислення радіоактивних елементів

— Скільки часу тривала

— Вся біда в тому, що у нашій системі керування проектувальники з самого початку заклали недодатковий і невдалий схему контролю за цілісністю технологічних каналів. До речі, це один вагомий конструктивний недолік такого типу реакторів. Упродовж кількох десятиків хвилин персонал не знав, що сталося і навіщо закінчили, отже, не змігчасно знайти причини заборіаходи. Не дай Боже, трапиться щось подібне — це

— Скільки ж радіоактивних речовин було викинуто в простір і яких, наскільки велику площу вони збуду-

— Про характер викликів можете судити по аварії 1988 року. А от про інших фактичних порушень, спричинених аварією, поки що передчасно говорити, хоча й можна було б. Завдяки тим, що в лютому 1989 року на «стандін» поїзди Голова Ради Міністрів УРСР В. Фокин, його заступник В. Гладуш, заступник міністра Мінатомеяргеру СРСР Е. Позднішев, міністр охорони здоров'я СРСР Ю. Спіженко та інші керівники. Зайшла мова й про аварію 1982 року. Було вирішено розслідувати всі

до дрібниць, а потім обнародувати результати. Якщо ви пам'ятаєте, на сесії я не випадково згадав, що в зм'ї сидять ті, хто замовчував аварію. Їхні прізвища також поки розкривати не слід. Пожекаймо офіційної інформації.

— Володимире Олександровичу, не так давно Генеральний прокурор СРСР М. Трубин порушив кримінальну справу по фактах злочинного приховування подій 1986 року на Чорнобильській АЕС, давши йому вжити захода, неспродухана рішення, що спричинили людські жертви та колосальні матеріальні збитки. Чи бачите ви зв'язок між двома аваріями, чи допоможе з'ясування подій 1982 року встановленню нової аварії чорнобильської?

— Безперечно. І зв'язом
той прим'яв. У багатьох
головинок було не псувати
жодного з цих історично-
економічних поведінкових
Замовчувалося все: від ви-
падків на шийлах до псуван-
ня роках. Замовчувався
пожежі на Білоярській АЕС
у 1978 році, на Вірменській
у 1982 та Запорізькій у
1986 роках. Замовчува-
ли й катастрофи на Чорно-
бильському. Чорнобиль-
ський берегів тисмичів, але за-
непоноси вони були як
звичайні. Замовчувався
ні, а лише безсерйозним
своє теплий мість, своєї
сигнатурі. Виробляла ціла
система приховування фак-
тів, яка іноді, але посто-
янно, була в розпорядку
мість знала про ті пожежі,
якби ми знали про недоко-
налу конструкцію ректатор-
у першу аварію на ЧАЕС.
можливо і вдалося б уник-
нути чотирьох аварій. Викорис-
тання до четвертого реак-
тору Чорнобильської
ні закладався ще в 1982
році. Тепер у цьому сумніви
немає.

Розмовляв
Георгій ДОДЕНКО.

Розмову вів
Георгій ДОЛЖЕНКО.

«Голосі України» (№ 25)

21 березні) було надруковано замітку під назвою «Чому тур під Москвою?», автор Едуард Рілінг з Дніпропетровська турбується з приєднанням центру меконічної реабілітації потерпілих чорнобильської катастрофи під Москвою. Він вважає, такий центр повинен бути відкритий негайно від місця катастрофи. Та, коли добре подумати, немає сумнівів щодо його ас-

начина частинна України — в її забрудненні радіацією, глибока нашкоджена атомними стейціями. Хто може дати гарантію, що в май-

бутьному воки не перетвориться на рівеньку небезпеку для людей?

А під Москвою зовсім інша справа. Невдовзі, як повідомляла преса, Московська міська Рада народних депутатів прийняла рішення про демонтаж існуючих атомних реакторів поблизу Москви. Осм там і можна сподіватися на майбут-

Отож виходить, що-тани
центрові, кіндіше, де й що
розташовувати, а де й що лік-
нідовувати.

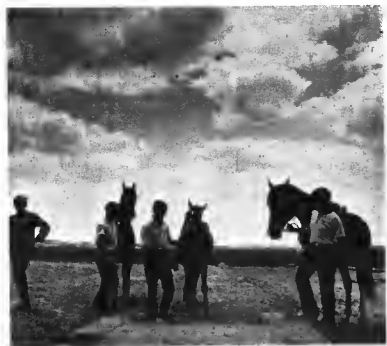
Дмитро БУБІСЬ.

Прилбичі
Львівської області

[illegible]

Сергій КОЛЕСНИКОВ, голова правління Кіровоградської регіональної організації Союз «Чоробиль», депутат Кіровоградської міської Ра-

І КІНЬ У ЧИСТІМ ПОЛІ...

[Закінчення.
Початок на 1-й, 9-й стор.]

Оці землі, дістання згодю районної та селянської Рад народних депутатів, спортсменам передав радгосп «Алашгара», де директором Юрій Старков. А що це господарство виділяло міноритарній школі конношництво, прибуло п'ятнадцять коней. І від того часу більше сотні калитанських дітей і дню-

ють, і носять біля своїх конярських друзів.

А заплана калитан ідею створення школи Токір Романова, який разом із дружиною Татяною тримає місцевих коней вершинів. Годом він із Дагестану, а сам — азербайджанець. Але добра вже являча українську. І нашу землю вважає рідною. Навчався в Харкові, а зооветеринарному інституті, Колн закінчив вуз, напо-

дій ветеринарний лікар дістав направлення на роботу на Сумщині, де й відрозумів потрібні три роки. Потім переїхав поближче до дружинної сестри, яка працює на Київській птахофабриці.

— Я вмію у горах, — розповідає Романов, — де кінш особливо цікавиться. Завлеку навчався їздити верхи. А в інституті заохочився нічним спортом.

Токір певний час працював в «Алашгарі» ветеринаром. І як фанатець, дістав дуже високу оцінку. Але керівництво господарства пішло на пенсії жертов, дозволивши Романову перекваліфікацію. Адже діти, їхня зайнятість — справа не найпростіша.

При школі тепер працює й мала підприємство, яке очолює Андрій Колоколуша. Найближчим часом воно збиратися налагодило випуск будинків спортивних, які збираються стати на місцях. Благо всі для цього в Каліті є і глина, і пісок у достатній кількості. Заробити гроші планує на утриманні спортивних.

Було б неправильним, якби ми не зазначили про сенсаційний радощ, комбінатів завод та відділення «Сільгосптехніки». Вони спонсорували з ідеями ужа радгоспом «Алашгара» і допомогли школі мінотини, аніляють коштів на придбання коней, на зарплату тренерів, поставили корми для тварин. Утім,

потрібні ще більші витрати. Тому той же Віктор Соколик, Андрій Колоколуша, Токір Романов ажаються, що коштів треба більше заробити. Тоді школа процвітає.

Вони разом об'їздили майже всі подібні заклади на Україні. Найбільше їм сподобалася кінноспортивна школа в Києві, на Там всі створено для нормальної тренувальної роботи. Можна змагатися, працювати, навіть узимку, бо є криниця.

— Маммо промисл будівництва, — ділиться Віктор Соколик. — Із його початком на зволітимося. Але без допомоги спортивних ми не обійдемося. Гадано, що змайдуться організації на Україні, а може й за кордоном, які зможуть стати нашим компаньйонами. Слово честі, справа це варті сичок. Природа тут чарівна, місцевість, видіння для школи, виходить поряд із сучасною автострадою. Отож, хто навчався на співробітництво, нехай звертатися до нас за адресою: 255020, Київська обл., м. Бровари, вул. 50-річчя ВЛКСМ, 2 райрада ДСТ «Юноса», телефон 53-327.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ,
спеціальний кореспондент
«Голосу України»
Київська область.

Фото Микола БОЧКА.

ГОЛОС України

Газета Верховної Ради
Української РСР

Головний редактор
Сергій
ПРАВДЕНКО

Редовий:
Олександр БІЛИК
кордому: головний
редактор

Антоній ГОРЛОВ
перший заступник
головного редактора

Олександр ЕМЕЛЬЯНОВ
член-кореспондент
АН УРСР

Володимир
КРАСНОДЕМСЬКИЙ

Леонід
САМОЙЛЕНКО
заступник головного
редактора

Борис
СНІДЧЕНКО
заступник головного
редактора

Антоній
СОЛОХІНСЬКИЙ

Віталій СУДДА
відповідальний
секретар

НАД ІНОМЕРОМ
ПРАЦЮВАЛИ

Заступник головного
редактора
Олександр Білик.

Чергові редактори —
Володимир
Краснодємський,
Антоній Краснємський.

Автор змісту,
зміни секретар —
Леонід Підлужний.

Випусковий —
Леонід Кислюк.

Оформлення —
Володимир Кисельов.

Коректори:
Тимар Бештинський,
Анатолій Мазур,
Людмила Морозова,
Людмила Нєссєна,
Антоніє Сильверстова,
Любов Станічєна.

Верстальники:
Тетяна Балюк,
Алієт Буднікова,
Сергій Сажєнєнов.

Літотиписти:
Віктор Прохур,
Наталіє Лозєна.

Комітет друку
економіки
«Радєвська Україна»
252047, Київ-47,
проспект Лєваков, 58.

Індекс 60955.

Тираж 164,300.

Передплатити ціна
на рік 19 кб. 80 коп.

Зам. 03151291

УКРАЇНСКА
УНІВЕРСАЛЬНА
ТОВАРНА
БІРЖА

На останніх двох біржових торгах здійснено угод на суму
близько п'яти мільйонів карбованців. У тому числі продано:

Назва товару	Кількість	Ціна за одиницю
1. Бензин автомобільний А-76 ГОСТ 2084-77	1000 тонн	550,00 кб.
2. Смола ЕД-10П 5 тонн	3100,00 кб.	
3. Коніопально-фазерний верстат 6Е463	1 шт.	4554,00 кб.
4. Плівка полікарбоната марм. Т. 0,150 мм	ГОСТ 10354-82	30 тис. кв. м. 2000,00 кб.
5. Барвник аніліновий кислотний жовтий металіловий	1 тонна	14850,00 кб.
6. Ніварі Н-3 кл. 3 номпл.	850,00 кб.	
7. Металічна цистерна для мафін (см. 6,2 мтр. нуб.)	1 шт.	6000,00 кб.
8. Столи заварюча 10 шт.	800,00 кб.	
9. Ставорос-4	5 тонн	2600,00 кб.
10. Автовантажувач в/п 1 т. 5 шт.		23000,00 кб.
11. Швелер 27 БЗПС ГОСТ-8240-89	350 тонн	1200,00 кб.
12. Лист 10 мм 17Г1СБС ГОСТ 19903-74	210 тонн	1200,00 кб.
13. Лист 18 мм 17Г1СБС ГОСТ 19903-74	210 тонн	1200,00 кб.
14. Лист 14 мм 17 Г1СБС ГОСТ 19903-74	210 тонн	1200,00 кб.
15. Дріт для ЗБК марин 8Р 11 діаметром 4 мм	60 тонн	350,00 кб.
16. Швелер 30 БЗПС ГОСТ 8240-89	350 тонн	1200,00 кб.
17. Кутин 140×140 БЗПС ГОСТ 19903-74	210 тонн	1200,00 кб.
18. Кутин 160×160 БЗПС ГОСТ 19903-74	210 тонн	1200,00 кб.
19. Цемент 500	68 тонн	18000,00 кб.
20. Пилот тротуарні армопані 500×500×60 шт.	5,50 кб.	
21. Будинок швидкопосилювальний з металової конструкції арочного типу, 8-2 (ангар) 15×40×7,5 метра	1 шт.	20000,00 кб.
22. Полістирол ГОСТ 28250-79 марна УТМ-502/1	10 тонн	15 000,00 кб.
23. Пішечниця м'яка 100 тонн	530,00 кб.	
24. Плита газова побутова 4-конфоркова мод. 1465	40 шт.	600,00 кб.
25. Котел водогрійний КСТ16 побутовий АВГ-20УМ	40 шт.	500,00 кб.
26. Підшипники 11506	1000 шт.	2,50 кб.
27. Стрічка сталєва 2×50	50 тонн	150,00 кб.
28. Ваги автомобільні в/п 20 тонн	1 шт.	2500,00 кб.
29. Мисині сталіні «важковий» без змішування і сирини	900 шт.	22,00 кб.
30. Локни чавунні каналізаційні ГОСТ 3634-89	2000 шт.	81,00 кб.
31. Локни чавунні каналізаційні ГОСТ 3634-89	2000 шт.	81,00 кб.
32. Рейки Р24 ГОСТ 6368082	210 тонн	500,00 кб.
33. Рейки Р65 ТУ 14-2-797-88	300 тонн	600,00 кб.

- Монопо згущена 10 тонн. 5500,00 кб.
- Плоти паревити ПК 63×15 сорт І 4 шт. 400,00 кб.
- Батозмішувачі побутові БС-3 3 шт. 3500,00 кб.
- Електрод УОНИ 13/55 4 мм 5000 кг. 2,00 кб.
- Пилоочник дубовий 20 нуб. м. 390,00 кб.
- Деревоволокнисті локти 2000 нуб. м. 4,50 кб.
- Плоти пармакові запобіжні 20 шт. 270,00 кб.
- Труба стінозварна ст. 3 діаметром 57×5 і довжиною 3—5 м. 20 тонн 1900,00 кб.

ЧЕРГОВІ ТОРГИ

Української універсальної товарної біржі 3—4, 17—18 липня, 31 липня — 1 сорпня 1991 року

Комісіїні відразування Української універсальної товарної біржі 0,5 відсотка суми угоди.
Перелік товарів, запропонованих для продажу, буде опубліковано в газеті «Посредники» № 26 від 28.06.91 р.

ДО ВАШИХ ПОСЛУГ БРОКЕРСЬКІ ФІРМИ БІРЖИ В МІСТІ КИЄВІ:

УКРАЇНСЬКИЙ БРОКЕР тел. 261-63-34, 261-63-33, телефакс 228-56-84.

«ДНОУЛ» тел. 212-83-32.

«ФАКТОРІК» тел. 512-44-84.

«АГРОС» тел. 221-52-85, телетайп 131131 «Сервіс»

«ХМА» тел. 517-70-20.

«МОНОМАХ» тик. 278-31-38.

«РИНОК» тел. 221-45-65, 211-45-75, телефакс 231-63-40.

«РЕСПУБЛІКА» тел. 410-79-17, 410-79-14.

«ПОСРЕДНИК» тик. 291-07-70, 293-59-12.

Тут ви можете одержати всю додому інформацію і необхідні консультації з питань, що вас цікавлять, про правила біржової торгівлі, а також про порядок вступу в члени біржі.

• АДРЕСА ВИКОНАВЧОЇ ДИРЕКЦІЇ:
252029, Київ, Музейний провулок, 10, мис. 104, 112, тел. 293-46-85, 291-07-61, 291-07-57, телефакс 228-56-84.